

ANDREJA POTOKAR

ZATAJENA SKRIVNOST

(dramska igra v dveh dejanjih)

Piše se leto 1989. In potem 2016. Dve večerji. Dva para. Dva prijatelja. S skrivnostjo, ki je obema spremenila življenje.

I. DEJANJE

Nastopajo:

MAJA, 24 let, študentka četrtega letnika filozofske fakultete, razvajena »darkerka« premožnih ljubljanskih staršev, z novovalovsko »natupirano« frizuro, močnim make-upom, oblečena v črna trendovska oblačila.

MILAN, 24 let, že tretje leto njen fant, absolvent fizike, edinec samohranilke iz Bosne, visok fant modrih oči, s kratkimi svetlimi lasmi, zabritimi nad ušesi, prav tako »darker«.

DARJA, 19 let, lepa Korošica, z dolgimi svetlimi lasmi, ki je pravkar končala gimnazijo, ko je spoznala Egona. Oblečena v zlizane kavbojke in belo modno srajco.

EGON, 25 let, njen bodoči mož, čeden, črnolas, temnook, športen tip, večni študent, trenutno zaposlen pri očetu v ljubljanskem podjetju, oblečen v zlikano belo srajco in kavbojke prestižne znamke.

Scena:

Piše se leto 1989, december, Ljubljana. Najeto študentsko stanovanje z balkonom. 24-letni Milan in 24-letna Maja pripravljata večerjo. Na steni NSK (Neue Slowenische Kunst) Laibach plakat in poljski plakat Solidarnosc. Na radiu Študent predvajajo alternativno »jugo« glasbo 80-ih.

Dialog:

Maja (dela omako za špagete): A nista rekla, da prideta ob osmih?

Milan (pripravlja krožnike na mizo): Ja, tako smo se zmenili. Ampak Egon se še enkrat ni držal ure. Zato kar počasi s kuho. Ko prideta, prideta. Saj se nikamor ne mudi.

Maja (nejevoljno): Mudi se nama ne, točnost je pa vseeno lepa čednost. Predvsem, če človek povabi in skuha večerjo.

Milan: Nima veze. Bosta že prišla. Egon pač zamuja. Čeprav mislim, da se bo to spremenilo sedaj, ko je dobil službo. Do sedaj je lahko vstajal kot se mu je zdelo in ure pravzaprav sploh ne pozna.

Maja (rahlo posmehljivo): A on pa v službi?! Saj ne zna DELATI! Le kdo bi ga hotel vzeti v službo?

Milan: Kdo le? Njegov FOTR mu je našel službo v svojem podjetju. Ne vem sicer na kakšnem položaju, toda Egon ima SLUŽBO. In očeta, ki je CAR. (pikro) Jaz pa svojega sploh ne poznam!

Maja (zazna Milanovo žalost): Ja, Egon ima res srečo, da ima take starše.

Milan: Tudi ti jo imaš!

Maja: No, jaz malo manj, saj je mojim povsem vseeno kje sem in kaj počnem.

Milan: Mogoče ti pa zaupajo? Nihče te ni vrgel iz hiše?! Sama si hotela, da greva na svoje. No, meni je tako ali tako prav, da je tako. (jo poljubi)

Maja. Ne, ne maram svojih starcev. V našem domu ni bilo nikoli nobene topline. Z bratom naju je vzgajala varuška, mame in očeta pa nikoli ni bilo doma. Še na potovanja sta najraši šla sama. Sploh ne vem zakaj sta imela dva otroka.

Milan: Res sta malo svoja, toda nista slaba človeka. Vse sta ti nudila! Po moje se boš z njima bolje razumela, ko boš starejša.

Maja (trmasto): Nikoli se nočem z njima razumeti. Pa tudi tu v Ljubljani ne želim ostati, ko končava študij.

Milan: To bova še videla. Ne vem, če ti bosta starša še vedno pošiljala denar, ko boš rekla, da greš v tujino. Najprej moraš tudi ti diplomirati, potem pa najti službo. Ne vem kako bova drugače živela. Mene nihče ne vzdržuje?!

Maja: Saj tudi jaz občasno pišem za Radio Študent, pa pomagam v knjižnici na faksu. Tudi sama kar nekaj že zaslužim.

Milan: Že, toda to ni dovolj za življenje in potovanja, ki jih midva sanjava. Še Matjaž, Egonov oče, noče Egonu kar tako dajati denarja. Bajе mu je povsem ukinil žepnino. Zato se je pred kratkim moral zaposliti. Me prav zanima kaj bo povedal?

Maja: Vedno si rekel, da je Matjaž car. Da si se z njim vedno dobro razumel.

Milan: Ja, včasih boljše kot z Egonom. Veliko mi je pomagal, ko sem bil mulc. Vedno so me poleti v osnovni šoli vzeli na morje ali potovanje po Evropi in nikoli niso delali razlik med mano in Egonom. Če je Egon dobil čokolado, sem jo tud jaz. Njegov fotr mi je bil kot oče. Še danes spoštujem, kar je naredil zame.

Maja: Pa njegova mama? Te je tudi ona sprejela?

Milan: Olga se ni nikoli pritoževala, čeprav je ona seveda videla predvsem svojega sina. Katera mama ga pa ne bi. Pa tud jaz sem imel SVOJO mamo, ki kot veš bi zame naredila vse. (se zamisli) Bila je dobra kot kruh. (reže kruh)

Maja: Verjamem ti. Tudi TI si dober! Zato te imam takooo rada! (ga objame in poljubi)

Maja: Od kje se je pa Egon naenkrat vzel, da si ga prav danes povabil na večerjo? Saj se že več let nista videla?!

Milan: Videla ne, po telefonu sva se pa nekajkrat slišala. In ko mi je Egon zadnjič omenil, da je njegov oče bolan, se mi je zdelo korektno, da ga povabiva na večerjo. Da se malo podružimo in da vidim kako je kaj.

Maja (mu pristopi za hrbet in ga ljubeče objame): Ne, saj jaz nimam nič proti. Vem, da je Egon tvoj prijatelj in da si vesel, da ga boš videl. Pa saj imava oba rada

družbo. Konec koncev, saj se res že dolgo nismo videli. Pa svojo novo punco, da bo pripeljal s sabo, je rekel. (rahlo ironično) Ampak katero že?

Milan: Ja, ta res punce menja, kot jaz srajce. Ima pač to v sebi. Da ima rad ženske. Od nekdaj. Ampak, da je tokrat resno, si nisem mislil, saj ima šele petindvajset let.

Maja: A Egon je eno leto starejši od naju?

Milan: Eno leto je padel v šoli, zato sva bila sošolca. (razmišlja in si prižge cigareto) No, kar nekaj stvari bi se rad z njim pogovoril.

Maja: (si še ona prižge cigareto): Kaj bi se pa rad pogovoril?

Milan (zmedeno): No, kako je z njegovim očetom. Pa kaj dela v podjetju. (spremeni temo in se zasmeji) Pa kdo je njegova nova »resna« punca?

Maja: Koliko je »resna«, nama bo takoj jasno. (puha dim) Vidva se kar pogovorita. Upam samo, da bom tudi jaz imela kaj skupnega s to njegovo »zaresno« punco, da bova tudi midve imeli o čem govoriti. Zadnjič nama je predstavil Vaneso, ki ni vedela kdo so CLASHI?! (se spači) Halo?! Ko sem ji hotela razložiti Irwine, da se štirje umetniki podpisujejo z imenom z Irwin, me je samo čudno gledala in zinila (se afna): »To je brez veze, če se ne ve kdo je sliko naslikal. Picasso je slikal sam in cel svet pozna Picassa. Irwine pa poznajo samo v vzhodni Evropi. »

Milan: No, tudi jaz bi bil rajši Picasso kot Irwini! (se poredno zasmeji in jo vščipne v rit)

Maja: Daj nehaj, no! Kaj me ščipaš?! Meni so pa Irwini že bolj cool kot Picasso. Ker so novodobni. Imajo koncept. Po mojem bodo še daleč prišli. (ugasne cigaret) Moram čimprej zbrati denar, da si bom lahko kupila eno njihovih slik sedaj, ko si jo lahko še privoščim.

Milan: No, kdo je bolj cool, je stvar okusa. Ampak dejstvo je, da investicija v nakup Irwinove slike ni slaba. Toda, če bo kje na voljo Piccaso, mi rajši kupi njega. (se spet zasmeji in jo še enkrat rahlo vščipne)

Maja: Ti se samo zafrkavaš, jaz pa resno mislim. (pripravlja mizo): Upam samo, da ta večer ne bo predolg, če bo pripeljal še eno Vaneso. Pa da se vidva ne bosta zapila, kar baje rada počneta, ko sta skupaj? Vsaj tako si mi ti rekel.

Milan (se nasmehne in objame Majo): To ti pa ne morem zagotoviti. Ko sva skupaj, pač rada kaj spijeva.

Maja: Ja, si mi rekel, da sta se na mrtvo zapila takrat v Sarajevu, ko sta bila v vojski.

Milan (zamenja temo): Ja res, to je bilo zelo nenavadno, da so naju oba poslali v Aleksinac?! Mene sicer kakšen mesec prej, toda lahko si misliš kako sem debelo pogledal, ko sem Egon zagledal v naši kasarni. Obritega in v vojaški obleki ga najprej sploh nisem prepoznal. Izgledal je kot kup nesreče.

Maja: A mi nisi rekel, da si bil v vojski v Sarajevu?

Milan: Ja, prav si si zapomnila. Par mesecv kasneje sem bil premeščen skupaj z Egonom v Sarajevo.

Maja: Aja, nisem vedela. Zakaj pa sta bila premeščena? Je bilo kaj narobe v Aleksincu?

Milan: Ko je prišel Egon v Aleksinac, sva bila oba zelo vesela, da sva se našla. Tako – naključno. Ali je pa njegov fotr to nemestil? (razmišlja) Zdaj, ko razmišljam .. No, še danes ne vem. Pa saj sploh ni važno. (nadaljuje) Problem je bil, ker Egon kot edinec ni bil nikoli navajen spati v sobi z več vojaki, pa po več dni ni spal. Nikoli ni poznal prave discipline in zato mu je bilo vse zelo težko. Nikakor ni mogel dojeti komand, ki jih moraš izpolniti, brez da razumeš, zakaj. (ugasne cigareto) Po mesecu dni je čisto zatrokiral. Prerezal si je žile. Ne vem kaj bi bilo, če ne bi poklical njegovega fotra, da naju spravi iz Aleksinca.

Maja (zgrožena): Egon da si je rezal žile?

Milan: Ni se mogel navaditi na red in disciplino. Da mora narediti vse, kar mu ukažejo. Pa je končal najprej v bolnici, potem pa v arestu, ker je na straži večkrat zaspal. In v arestu ga res niso ravno božali. Ne vem kaj se mu je tam dogajalo. O

tem ni hotel nikoli govoriti . (postavlja pribor na mizo) Jaz sem izklopil mozak v vojski, ker bi se drugače tudi meni zmešalo. Toliko butastih stvari smo morali početi ... (razmišlja) No, ampak postlati posteljo vsak dan, sem se naučil v vojski. Pa vstajati zgodaj zjutraj tudi. Še šport mi je prvič zadišal v vojski. Nikoli nisem tekel ali igral košarke, v vojski pa nama je z Egonom prav to pomagalo, da sva skupaj vzdržala do konca.

Maja: Pravjo, da v vojski moški odrastejo. Da je to nekakšna iniciacija v moškost. Je to res?

Milan: Ja, vojska JE nekakšna moška iniciacija. Da vzdržiš tiste njihove butaste ukaze. Da vzdržiš disciplino, ki ti jo narekujejo! V bistvu pa je služenje vojaškega roka brez veze. In to ravno v obdobju, ko bi mlad človek moral potovati, spoznavati življenje, ne pa da zapravlja čas na straži, »gde te može iznenaditi neprijatelj«. Pa čistiti stare puške M48.

Maja: Vesela sem, da nam ženskam ni treba služiti, tako kot morajo to Izraelke-celi dve leti. (zamišljeno) Pa saj nove vojne ne bo. Vsaj ne v Evropi.

Milan: Ne, ljubica. Vojna se lahko zgodi kdajkoli. Mogoče ne v taki obliki kot je bila druga svetovna vojna. Hitler pa to. Toda poglej kaj se dogaja na Kosovu.

Maja: Ko berem novice, kako je na Kosovu uvedeno izredno stanje, imam občutek, da se nam ne obeta nič dobrega. Sploh ne vem, če je dobro postaviti otroke v svet, ki prihaja.

Milan: Že, toda vseeno smo mi imeli veliko boljše življenje, kot so ga imeli naši starši in mislim, da bodo tudi naši otroci še tista srečna generacija, ki bo lahko uživala naše sadove. Res se svet zelo hitro spreminja, toda vsaj še ena ali dve generaciji bodo vseeno dobro prišli skozi.

Maja (ga objame): Mislim, da imaš prav. Strinjam se s tabo. Čudovito otroštvo bi lahko dala najinim otrokom ...

Milan (jo občudojoče pogleda): Res? Otrokom? Bova potem imela VEČ otrok?

Maja: Ja, rada bi doživela žensko iniciacijo v materinstvo ... (se nasmehne) Vsaj trikrat! (ga objame) Bi tudi ti imel tri otroke z menoj?

Milan (srečno): Tri? Kolikor boš želela! (jo stisne k sebi v dolg, strasten poljub)

Maja: Nič si bolj ne želim, kot da bi vsaj eden od naju dobil službo v tujini in da bi imela tri otroke. Da bi vsaj nekaj časa lahko živeli v Parizu, Londonu, Amsterdamu ... (sanjari)

Milan: Bova čez nekaj let najprej poizkusila z enim otrokom, potem bova pa videla kako bo s službami. Trije otroci so že pravi zalogaj. (se namuzne) No, ampak še vedno bi vsi šli v EN avto.

Maja: Torej en avto, trije otroci, velja? (se zasmejita in data petko) Joj, špageti že kipijo! (skoči k štedilniku, odloži lonc in odcedi testenine). Večerja je skoraj pripravljena, Egon pa še od nikoder?

Milan: Bosta že prišla. Ne skrbi. Pokrij špagete in pridi še malo k meni.

Maja (pride nazaj k Milanu in ga boža): Ampak ne gre mi iz glave - zakaj si je Egon rezal žile? Ne bi mu prisodila. Izgleda zelo odločen. Nič ga ne vrže iz tira.

Milan (ga nekoliko zmede povratek na prejšnjo temo): Vojska je bila pač preveč za njega. Mučila ga je nespečnost. Mogoče ga je zaradi nespanja udarila »depra« in si ni znal pomagati.

Maja: Ampak, da je delal samomor?

Milan: Bolj je bil to klic na pomoč. Saj veš, kako se Egon vedno znajde. Ampak v vojski mu to ni pomagalo. Nikoli ni maral avtoritete! Nenehno je zašel v težave. Če se upiraš komandirju in ne narediš kar moraš, dobiš disciplinsko. In če to ne pomaga, greš v zapor!

Maja: In ti si mu pomagal, da se je izvlekel?

Milan: Ja, nekoliko sem mu pa res pomagal. No, bolj je pomagal njegov fotr, ki je

zaradi svojega ugleda lahko dosegel, da so naju oba premestili v Sarajevo, ki je bil takrat center študentske balkanske kulture. (razmišlja in odpira steklenico vina) Tam je bilo veliko lažje. Zaradi Matjaža sva imela tudi več izhodov. (natoči kozarce) Kar nekaj stvari v lajfu sva dala skupaj. Kolikor sva si različna, naju bodo ene stvari vedno povezovala.

Maja: Ja, samo še vedno ne vem zakaj ti je ta tip všeč? Egon je ja tvoje čisto nasprotje?! (tišina) Sta se po vojski sploh še videvala kot prijatelja?

Milan (zamišljen): Ne, od vojske sem ga mogoče videl samo dvakrat ali trikrat. In še to je bilo tako mimogrede. Par piv. »Kako si? Pa kaj delaš?« Nikoli pa ni nobeden posebej čutil, da bi se morala družiti.

Maja: Saj zato mi ni jasno, zakaj si ga prav sedaj moral povabiti k nama domov?

Milan: Večkrat sem razmišljal o njem. Otroštvo sva le preživljala skupaj.

Maja: Res ga jaz ne poznam dobro. Mislim, da se ga najbolj spomnim tistega večera, ko smo šli skupaj v disko, da si me predstavil. Že takrat mi ni bil všeč.

Milan: Se spomnim, da si šla samo enkrat plesati z njim, potem pa nisi več hotela?

Maja: Če ti pravim, da mi Egon ni bil nikoli všeč! Potem pa sta se v disku tako živalsko zapila, da še danes ne veš kako si prišel domov.

Milan: Ja, ampak to je bilo eno leto nazaj. Od takrat ga nisem nikoli več videl. Si ga ti kdaj kje videla?

Maja: Jaz? Ne! Saj veš, da bi ti povedala ...

Milan (jo nekoliko dvomljivo pogleda, potem pa se nasmehne in ponovno nazdravi): Na zdravje! Na naju in kombi poln otrok.

Maja: Joj, kako si pozoren. Hvala. (ga poljubi in nazdravi) Malo se ga lahko »ulijeva« tudi midva, preden prideta. Saj tako ali tako zamujata že skoraj celo uro.

Milan: Na zdravje! (spijeta na dušek cel kozarec in se usedeta na kavč)

Milan: Jaz bi še kar enega. Pa ti?

Maja: Pa dajva še nega (si natočita nov kozarec). Mu boš ti povedal, da boš drugi mesec diplomiral in da te čaka služba na Štefanu (rahlo bahaško). Pa da bova šla mogoče živeti v tujino ...

Milan: No ja, to je še daleč. Najprej se bom moral na Štefanu dokazati, preden me bodo kamorkoli poslali. Vsi bi šli radi ven delat! Nihče ne bi ostal v Jugi.

Maja: Že, ampak ti si dobil Prešernovo nagrado za svojo diplomsko na fiziki.

Milan (zamahne z roko): Saj nisem edini, ki je prejel Prešernovo nagrado.

Pri vratih pozvoni. Milan gre odpreti vrata in vstopita Darja in Egon. Oba sta "šminkersko" oblečena, dobre volje. Egon prinese gajbo piva.

Egon: Glej ga, kolega (ga prijateljsko potrepnja po ramenih). Dolgo se nisva videla! Tule je nekaj, da ne bomo žejni. (mu moli pivski zaboj)

Milan: Long time no see, my friend! (ga lopne nazaj po rami). Uuu, mater, kar cela gajba. To je pa municije do jutra. (se oba zasmejita in odložita gajbo)

Egon (predstavi spremljevalko): Tole je moja princeska - Darja. Moja bodoča žena! (poljubi Darjo na usta in jo objame)

Milanu je nerodno. Ni pričakoval, da je to z Darjo tako resno.

Milan: Ohh, mlado ženo si si izbral.

Darja (nerodno, z rahlim koroškim naglasom): Živjo. Jaz sem Darja. No, nisem tako mlada kot mogoče izgledam. Čez par mesecev jih bom imela dvajset. Egon, pusti me no, da pozdravim tvojega prijatelja. (se mu izvije iz objema in da roko Milanu)

Milan: A tako? No, pet, šest let razlike pa potem res ne predstavlja nobene ovire.

Darja (nadaljuje): Egon mi je veliko govoril o tebi. Da sta skupaj preživljala otroštvo

in da sta bila potem skupaj v vojski. Pa da se vama je VELIKO dogajalo ... (se navihano nasmehne)

Egon: No, vidiš, moja VSE ve. Ampak čisto vsega pa ne, a ne Milan? (mu pomežikne)

Milan: Saj ni treba, da ženske VSE vedo. Tud moški imamo lahko svoje skrivnosti, a ne? (popelje Egona in Darjo v kuhinjo, kjer Maja servira večerjo)

Maja: Oh, lepo da sta končno prišla. Sem slišala s hodnika, da si nama pripeljal predstaviti svojo ženo.

Egon (nekoliko nerodno): No, ni še žena. Toda naslednji mesec nameravam narediti pošteno žensko iz nje. (se bedasto zasmeji)

Maja: Samo poštena ženska bo rabila poštenega moškega! (reče nekoliko cinično in poda roko Darji, ki jo stisne k sebi in objame) Dobrodošel Egon! (poda roko tudi njemu, toda se ne pusti objeti)

Darja: Veliko sem slišala o tebi.

Maja: Ja? Upam, da ne kaj slabega?

Darja: Ne, ne, Egon pravi, da si enkratna. Da je zelo vesel za Milana, da si je našel takšno punco.

Maja : Egon pa res ne more govoriti kakšna punca sem?! Saj me sploh ne pozna. Zagotovo pa vem jaz več o njemu kot on o meni, saj mi Milan kar naprej govori o njem.

Milan (Darji): Ja, odraščala sva skupaj. Pa saj ti je najbrž pravil. Celo osnovno šolo sva skupaj hodila v isti razred. No, Egon je prvo leto ponavljal, ko sva se našla v prvem razredu.

Darja (začudeno): Ponavljal si prvi razred? To pa prvič slišim? Kako lahko nekdo ponavlja PRVI razred?

Egon: Čisto enostavno. Potoval sem z mamo po Avstraliji, kjer je obiskovala sorodnike in ko sva prišla v Slovenijo, sem moral v šolo, ki pa me pri sedmih letih ni prav nič zanimala.

Milan (šaljivo): In je »pogrnu«. (vsi se zasmejijo) Tam se začne NAJINA zgodba.

Maja: Kaj pa če bi ti vajino zgodbo pripovedoval raje za mizo? Vsedite se prosim. Večerja bo mrzla, saj špageti čakajo že celo večnost.

Milan (natoči vsem kozarce): Najprej nazdravimo najinima gostoma! (vsi stojijo in nazdravijo)

Darja: Jaz bom nazdravila kar z vodo. Ne maram alkohola. (nazdravijo in se vsedejo)

Maja: Dober tek vsem. Jaz bom kar začela jesti, ker sem lačna.

Darja: Dobro si tole pripravila. Izgleda zelo okusno. Ko bova opremila svoje stanovanje, vaju bova povabila tudi midva, a ne Egon? No, dober tek.

Egon: Seveda, ljubica. Dober tek vsem. (vsi odzdravijo in začnejo jesti)

V ozadju igra glasba: Lačni Franz, Parni valjak, Bajaga i instruktori, Leb i sol ...

Milan: Dobro izgledaš, prijatelj! Boljše kot v vojski! (se zasmeji)

Egon (nič kaj zadovoljen z izjavo): Mater, ne spominjaj mi Aleksinca. Če bi pa kaj rad pozabil, bi pa tisto bedasto poniževanje v Aleksincu.

Milan: Tudi to sva morala dati čez. Ni kaj. Kar je bilo, je bilo.

Tišina.

Egon: Bogu hvala, da so naju premestili v Sarajavo. To je bilo takrat mesto, kjer se je dogajalo. Kasarna je bila čisto blizu centra in kadar sva dobila »izlaz«, sva bila v centru dogajanja, a ne , Milan? (se pomenljivo zasmeji)

Mlan: Ja, po zaslugi tvojega OČETA! Brez njega midva Sarajeva ne bi videla!

Maja (z zanimanjem): Tole je pa moralo biti resno. Tale vojska! Se je kaj zgodilo, o čemer ne vem, pa bi morali midve z Darjo mogoče vedeti? (se spogleda z Darjo)

Milan (naveličan teme): Ni nič kaj takega. Vojska je pač vojska. Sami dedci na kupu. Preveč testosterona. To res ni tema za današnji večer. (vzdigne kozarec)
Dajte, raje nazdravimo še enkrat!

Vsi si natakajo že tretji kozarec, le Darja vztraja pri vodi.

Egon: Milan, a veš, da je že štiri leta od tega, od kar sva služila vojaški rok. Kako čas teče. (se zamisli) Si ti šel potem še kdaj v Sarajevo?

Milan (ga malce nejevoljno prekine) : A ne bi midva te teme o Sarajevu in vojski rajši po večerji, na samem, saj so ženskam najbolj dolgočasni moški pogovori »kako je bilo, ko si bil pri vojakih«. (pogleda Darjo) A nama Egon ne bi rajši predstavil malo bolje tvojo bodočo ženo? Da te je predstavil kot svojo bodočo ženo, Darja, je velika čast, saj si nikoli ne bi mislil, da se bo Egon prej poročil kot jaz.

Egon (se postavi): No, ko enkrat srečas »tapravo«, jo poročiš, a ne punči? (jo stisne k sebi, Darji je nerodno)

Milan: Ja, lepo. Čas je že bil, da si se tudi TI enkrat zaljubil. (pokima Darji) Lepo punco si si izbral!

Egon: Hvala. Najlepšo! Najboljšo! (objame Darjo in jo poljubi) Nor sem nanjo!

Darja: Ja, ker ne pijem, ne kadim. Igram klavir. Plešem balet. To mi pove vsak dan. Kot bi bilo to kaj tako posebnega. Ampak Egon rad pretirava. Jaz sem se na to že navadila.

Maja (izzivalno): Poslušaj Milan, kako tvoj prijatelj lepo hvali svojo punco. Me ti ne boš nič pohvalil?

Egon boža Darjo po kolenih, njej je pa vidno nerodno in poskuša zadržati Egonovo roko.

Milan (vstane in ponosno objame Majo): No, tudi tale moja punca ni kar tako. Je najlepša punca kar sem jih imel. Poslušaj punk in »new wave«. In piše za Radio Študent.

Maja: In skupaj bova imela tri otroke.

Darja: A res, kako lepo. Tudi midva bi rada imela več otrok, a ne Egon?

Egon (jo potrepnja): No, začela bova z ENIM. Potem bomo videli. Otroci stanejo. Čas in denar.

Milan: Daj no, ne bodi tako resen. Denar pa pri tebi res ni problem. Tudi časa boš imel dovolj, če boš ostal v službi pri Matjažu?

Egon: Daj no nehaj! Od kar sem zaposlen pri fotru, nimam nobenega časa več. Kar naenkrat moram DELATI. Pa se iti nekakšno samoupravljanje. Pa poslušati bedaste sestanke. Ni mi lahko. Na srečo imam tole svojo punčo ... (ponovno objema Darjo)

Maja: Vsi MI bi radi zaslužili, toda službo je težko najti. Ti imaš srečo, da te je oče povlekel v podjetje, pa se še pritožuješ?

Egon: A ti veš, da moram delati od zjutraj, ko ob šestih vstanem, do štirih sem na šihthu in šele ob petih pridem domov. Ali pa še dlje, ker je vedno še kaj za narediti. A je to kakšno življenje za petindvajsetletnika?

Milan: Vsi moramo enkrat pristati na realnih tleh. Vsaka služba zahteva odrekanje. Ti pa se ne bi odrekel ničemu! Ker se ti nikoli ni bilo treba! Ampak tako ne gre na dolgi rok.

Egon: Ne mi še ti pridigati, če nimaš pojma kaj pomeni biti v redni službi. Fotr mi vseskozi najeda, sedaj, ko je bolan, pa še toliko bolj.

Milan (presenečen): Ja, na telefonu si mi omenil, da je Matjaž bolan?

Egon: Ja, fotr ima raka na črevesju in bo šel drugi mesec na kemoterapijo. Mami se bo zmešal, tako jo skrbi. No, saj mene tudi ...

Milan: Pa najbrž delavce tudi, saj takega direktorja ne bodo nikoli več imeli! (potreplja Egona po rami) No, saj se bo oče pozdravil. Verjeti moraš, da bo še vse dobro. Bi pa res rad šel tvojega očeta obiskat, če je v bolnici.

Egon: Ne, trenutno je še doma in dela. Nobenemu se še sanjalo ni, da je oče že nekaj let bolehal, saj je bil pri petinpetdesetih na višku svoje moči. Skrival je kolikor časa je lahko, potem pa so mu na kolonoskopiji rekli, da mora najprej na operacijo, da mu odstranijo rakavi del, potem pa na kemoterapijo.

Milan: Si ga kar predstavljam kako noče pokazati, da ga kaj boli, ali pa da ON rabi kakšno pomoč. Nezaslišano! On, ki je pomoč dajal vsakomur, ki mu je bil blizu.

Egon: Mogoče ga pokliči ta teden, ko se še dobro počuti, ker ne vem, kako bo potem, ko bo začel s terapijami.

Milan: Res nisem vedel, da je tako resno (se zamisli). Ubogi Matjaž.

Kratka tišina. Vljudno si podajajo kruh.

Darja: Kaj pa ti študiraš, Maja, če smem vprašat? Egon mi ni znal povedati.

Maja: Sociologijo na FSPN.

Darja: Aja. (razmišlja) Kakšno službo pa lahko potem dobiš kot sociolog?

Egon: Ne sprašuj neumnosti, Darja. Majini starši imajo dovolj denarja, da bo lahko »sociologirala« kjerkoli.

Maja (nejevoljno): Ti si pa res duhovit! Kje si pa našel izraz "sociologirala"? (se obrne k Darji) Ne vem, kje bom dobila službo, ker moram prvič - diplomirati in drugič - služb je veliko, če res hočeš delati. Rada bi pa šla delat v tujino. Oba z Milanom si želiva ven.

Darja (naivno, z zanimanjem): A tako? Lepo se sliši. Tudi jaz bi šla rada študirat drugo leto na Dunaj. Balet. Če bom sprejeta, seveda. (pogleda Egona) Kaj misliš, ljubi, a bom sprejeta?

Egon: To bomo še videli. (pogleda Milana in reče pomembno) Darja že od majhnega pleše balet in je zelo nadarjena (se obrne k Darji). Ampak ljubica, sedaj sva na obisku in ne bomo sedaj o baletu tu s prijatelji (se spet obrne k Milanu in Maji). Vesta, sva se pravkar vselila skupaj v novo stanovanje. Fotr nama ga je kupil. Ni veliko, je pa najino! Dal nama je ključe in rekel, da se morava naprej sama znajti.

Darja (nekoliko užaljeno): No, ni nama ga kupil samo Matjaž! Nekaj kredita je moral vzeti tudi MOJ oče.

Egon: Ja, vzela je kredit, obroke pa bom JAZ moral nakazovati tvojemu očetu. To pomeni, da bom kredit odplačeval JAZ!

Darja: No, oče je dal tudi nekaj gotovine za aro ...

Egon (pokroviteljsko): Ne skrbi. Kar je dal tvoj oče, ni omembe vredno. Se bova o tem pogovarjala doma. (spremeni temo) Poglej si no Majo, ki pa razmišlja kar o treh otrocih.

Maja: No, no, za to je še čas. Nisva mislila, da bova otroke imela sedaj pri dvajsetih. Jaz si pred tridesetim ne želim še nobenih otrok!

Milan (prekine neprijetno situacijo): Egon, a boš potem kar ostal in delal pri očetu? A ekonomskega faksa potem nisi še končal?!

Egon (važno): Kdo pa rabi faks, če že imam službo. Ne, študirati se mi pa res ne da več.

Darja: A se ti ne zdi pametno, da bi vseeno diplomiral?! (Egon jo pomenljivo poboža)

Milan (podpre Darjo): Jaz bi na tvojem mestu vseeno diplomiral. Nikoli ne veš kdaj ti bo papir o končani diplomi prav prišel. Sistemi se lahko zamenjajo...

Egon: Naj se kar menjajo, toda mojega fotra nihče ne bo odstavil z direktorskega sedeža. Ga VSI preveč spoštujejo! Samo JAZ se moram navaditi na to prekleto

rutino delovnega časa v podjetju.

Milan: A sem ti povedal, da tudi meni na Štefanu obljublajo službo mladega raziskovalca?

Maja (ga dopolni): Ja, pa v tujino ga bodo mogoče poslali.

Darja (navdušena): Joj, kako super! Tudi midva z Egonom bova mogoče šla v tujino, če bom le sprejeta na akademijo za balet.

Egon (kot da je preslišal Milana): Ej, počasi! Trenutno imam službo v Sloveniji. A nama ni lepo tu - v Sloveniji? Zame je Slovenija najlepša dežela.

Maja: Kje vse si pa potoval, da lahko to trdiš?

Egon: Marsikje. Z mamom sva bila po celi Avstraliji, ko sem bil še otrok, potem ko pa se nam je »pridružil« Milan, smo pa skupaj veliko potovali po Evropi. Nekaj sveta sem pa res že videl (povdari). Povsod je lepo, ampak doma je NAJLEPŠE!

Maja: Že, že, toda trenutno se nam doma mladim čisto nič dobro ne piše. Poglej kakšna je inflacija? Fotru sem včeraj pomagala nesti cel ruzak denarja, ko je kupil vikend na Krku.

Milan: Ja, res se nam ne piše najboljšo. Ko sva z Majo štopala po Evropi, sva videla, da lahko tam VSE kupiš kar želiš. Pri nas pa Ramo in Nutelo še vedno dobiš samo v Avstriji in Italiji.

Egon: No, po kavbojke gremo v Italijo. Pa kaj? Saj to ni nič novega. Zapelješ se v Italijo, kupiš kar rabiš, pri švercaš še kakšen radio ali pa pol kile zlata, pa imaš plačano pot in še zaslužil si.

Maja (začudeno): Pol kile zlata?!

Darja: Tole s švercanjem mi ni čisto nič všeč. Očka bi se zgrozil.

Egon (zavije z očmi): Pomiri se ljubica. Nihče nič ne šverca! Konec debate! (da prst na usta)

Maja: Nikoli ne veš kakšni časi bodo prišli. Komunistični blok se je z žametno revolucijo podrl. Na Kosovu je vojno stanje. Lahko bo vojna tudi pri nas.

Egon: Daj no mir, Maja. S svojo lepo bučko ti pa res ni reba razmišljati o vojni. A ne Milan, da se da pogovarjat lepše stvari?

Milan: Zavisi kaj je lepo za koga. (Utihne in si prižge cigareto, čeprav še ni pojedel s krožnika.) Za marsikoga je čudovita novica, da je Berlinski zid po osemindvajsetih letih padel. Da lahko prosto hodi po Zahodnem Berlinu, ki ga je prej samo sanjal čez zid.

Maja: Čez sedemdeset tisoč ljudi v Vzhodni Nemčiji je bilo obsojenih pobega in dve leti zapora je bila še mila kazen. Čez tristo jih je bilo pa pri poskusu pobega pobitih. Jaz sem bila v Vzhodnem Berlinu in vem kako je to izgledalo. Jugoslovani imamo srečo, da smo lahko šli v Zahodni in Vzhodni Berlin, kar nobeni od drugih Zahodnih držav to ni bilo dovoljeno.

Darja posluša z odprtimi ušesi. Egon malo manj.

Milan: Midva sva bila še lani na obisku pri Majinem stricu, ki ima zobno protetiko v Berlinu in mu zelo dobro gre. Dopolne nam je v KaDeWe kupil kengurujeve zrezke, ki nama jih je njegova žena naredila v vinski omaki, pa nekako nisem mogel pojesti tistega mesa. Kenguru v Nemčiji. Kje si pa to že videl? Popoldne sva šla raje v Vzhodni Berlin kupovati knjige in ko sva hotela na burger, nisva našla niti ene hitre prehrane. Nobenega McDonaldsa?!

Maja (ga dopolni): Zato sva raje spila več piva, ki pa je bil v Vzhodnem Berlinu skoraj zastoj.

Darja (sodeluje in posluša, Egon se dolgočasi): Meni je prav žal, da zidu ne bom nikoli doživela. Sem rekla Egonu lani, ko sva se spoznala, da bi šla na izlet v Berlin, pa ni imel nikoli časa. No, sedaj zidu ni več ... So pa najbrž zato vzhodno berlinčani toliko srečnejši.

Maja: Na zdravje Vzhodnim Berlinčanom!

Vsi nazdravijo, samo Egon se obotavlja.

Egon (nekoliko sarkastično): Ne vem, zakaj bi jim nazdravljali? Dvomim, da vsi zahodni Berlinčani takole nazdravljajo. Po mojem se tam pišeta dve zgodbi. Ena skozi oči Vzhodnoberlinčana, druga pa skozi oči Zahodnoberlinčana. Prepričan pa sem, da to nista dva ista pogleda.

Darja: Ne vem zakaj tako razmišljaš. Saj sem videla na televiziji, kako so taksisti v Zahodnem Berlinu od veselja trobili, ljudje z obeh strani so se objemal, gostilne ob zidu so pa zastonj delile pivo.

Egon: Ti šparaj svojo lepo glavico za poroko. (se obrne k Milanu) Noben mi ne bo rekel, da bo tale združitev v prid Zahodnim Nemcem.

Milan: Saj ni treba, da je v prid Zahodu. Saj je dovolj, da sta se državi združili in dolgoročno bosta skupaj močnejši. To so spremembe na dolge proge. Tud Evropa bi bila močnejša, če bi se združila!

Nastopi tišina. Vsi so že končali z večerjo. Vsi, razen Darje, so že rahlo okajeni.

Maja (potrka po kozarcu,): Da ne bomo samo o politiki. Dajmo raje malo zaplesati. A dam gor Princa?

Egon: Sorry, Maja. A ne bi plesali rajš na kakšen komad od Agopopa? Se mi zdi bolj primerna glasba za današnji večer.

Maja: Ti, Agropopapa midva žal ne poslušava.

Milan: No, čeprav kakšen komad imajo vseeno dober ...

Egon: Kaj pa Bijelo dugme? Imaš njihovo ploščo Bitanga i princeza?

Maja: Aha, Bijelo dugme, ko je pel z njimi še Željko Bebek?!

Milan: Kaj pa Crvene jabuke? Jugo musko vsi radi poslušamo.

Egon: Prav, pa dajmo poslušati malo Balkana. Saj od Balkana kmalu ne bo ostalo

drugega kot muzika, če bo Milošević vodil tako politko naprej. (Maja išče kasete) Bjelo dugme so bili z Bebekom zakon. No, še vedno so! Kaj pa Divlje jagode? Sam Pankrtov prosim ne dati gor.

Milan: Ejga, (dvigne prst) Pero je zakon.

Maja (išče kasete): Kaj pa Prljavo kazalište?

Milan (ji že rahlo okajen pomaga iskati kasete): Imava tud Azro, Električni orgazam, Haustor, Videosex, Idole, Film ... (začne okajen brskati po kasetah in Maja se usede nazaj za mizo)

Milan (dvigne kaseto): Evo, tu imam Crvene Jabuke. En poklon Draženu Ričiju, pevcu Crvenih jabuka, ki je pred tremi leti umrl v nesreči. To je bil res svetovni umetnik, za katerega bi še veliko slišali, če bi ostal živ. Moji Majči je bil vedno zelo všeč, a ne ljubica?

Maja: Zijo ali Para, kot so ga klicali prijatelji, je bil eden od začetnikov gibanja »New Primitives«, katerega fena sva tudi z Milanom. Zijo je bil tud eden prvih pri seriji Top lista nadrealista, ki je bila do sedaj najboljša humoristična serija pri nas.

Egon: To je pa res. Še s fotrom sva skupaj gledala Listo. A ne ljubica, ti si bila pa takrat še premlada, da bi vedela kaj govorimo? (objame Darjo, ki se mu upira)

Darja: Daj no Egon, saj nisem več otrok. Tud jaz poznam nekaj od te glasbe. Ampak jaz sem rastla ob igranju klavirja in klasični glasbi. Sedaj se s teboj učim več o rocku in podobni glasbi. (ji je nekoliko nerodno)

Egon: No Milan, daj vseeno poišči Djelo dugme. Ti bodo tudi Darji všeč. Oni so bili legende v sedemdesetih in so legende še sedaj, čeprav se govori, da so razpadli ...

Milan (sedaj išče med ploščami): Nekaj sem slišal tudi jaz. Sem že mislil, da bo konec z Bjelo dugme, ko je pred petimi leti Bebek odšel ... (najde ploščo) Evo, našel sem Bjelo dugme.

Zasliši se glasba Bjelo dugme – Ne spavaj mala moja, muzika dok svira.

Maja: Tale komad mi je pa mega. (z Milanom divje zaplešeta in kmalu se jima pridruži še Egon, ki s stola potegne na parket tudi Darjo)

Maja, Milan, Egon (skupaj pojejo): »Ne spavaj mala moja, muzika dok svira, jer taj ludi ritam nikom ne da mira. Mama je legla i odavno spava, niko neće znati, da si bila s'nama, čekat cu te još trenutak mala moja, onda odoh plesat sam. Budi se, svi te zovu, muzika se čuje, zaigramo skupa, cijelo društvo tu je. Tata spava, svuda je tama, niko neće znati, da si bila s nama, čekat ču te još, trenutak dušo moja, onda odoh plesat sam. Jer to je mala moja rock'n'roll, mala to je rock ...«

Vsi štirje plešejo in uživajo. Ko je konec pesmi, se Egon in Darja usedeta, Maja in Milan plešeta naprej na naslednjo pesem od Bijelo dugme - Djurdjevdan.

Milan (utiša glasbo, ko vidi, da Egon in Darja ne plešeta): A vama ta več komad ni všeč? A vama daj kaj drugega gor?

Egon: Ne, ne, je že ok. Vidva kar plešita.

Milan se usede k Egonu in skupaj pojeta besedilo pesmi Djurdjevdan. Maja pleše naprej in poje.

Egon (opravičujoče): Ne vem, če je Darji ta muska všeč?!

Darja: Ni res. Čisto v redu je! No, res da meni bolj leži klasika. Ampak jaz rada poslušam vse. Mami pravi, da imam eklektičen okus.

Milan: To ni nič narobe, če veš kaj poslušáš. Saj ni treba, da ti je všeč samo ena zvrst muske. Kaj bi pa TI rada poslušala, da vidim, če imava?

Maja preneha plesati in se usede.

Darja: A imata kaseto od Rive - Rock me, ki je letos zmagala na Evroviziji? Ta pesem mi je bila zelo všeč.

Maja zavije z očmi.

Milan: Oprosti Darja, ampak Evrovizije ne gledava, čeprav je ta pesem nenehno na

radiu. Maji gre sicer na živce, je pa enostavna in gre hitro v ušesa, zato ti verjamem, da ti je všeč.

Maja: Daj no nehaj, ta pesem je pa res brez veze!

Egon: Meni se je pa zdelo cool, da smo letos Jugoslovani prvič zmagali na Evroviziji. Pa tudi pesem ni bila slaba. (zapoje refren s posluhom: Rock me baby, nije važno šta je, rock me baby, samo neka traje, rock me baby, ovo je za nervni stres ...)

Maja (posluša Egonovo petje z neodobravanjem): Saj ne, da nimaš posluha, toda ko nekajkrat poslušáš ta komad, je vseeno, če ga nikoli več. Čez nekaj let ne bo nobeden več vedel kdo so bili Riva (se še ona vsede, si prižge cigareto in reče provokativno). No, če vama je tako všeč naša glasba, kaj pa vidva rečeta na Laibach?

Darja: Laibach?

Maja: To je pa najbolj znan slovenski bend v svetu - ever. Midva sva bila še na vseh njihovih koncertih, ki so jih imeli v Sloveniji.

Egon: Ja, se vama vidi, da sta Laibach fena (namigne na plakat in na njuna oblačila). Meni so pa čisti pozerji, ki nimajo o muziki pojma (se zadere). "Life is life!" A to da je muzika? Ne me basat!

Maja: Tu gre za koncept, ne samo za muziko.

Egon: Briga mene koncept, če nekdo ne zna peti v nemških uniformah. Daj no - čisti bleferji!

Maja (skoraj jezno): Zate so pozerji, ker ne štekaš scene!

Egon: Nisem reku "pozerji", ampak BLEFERJI.

Milan (nelagodno): A bi vidva nehala?

Darja (prekine mučno situacijo med Egonom in Majo): Sedaj sem se pa spomnila ...

No, laibachov res ne poslušam, ampak so baje z Anjo Rupelj lani posneli res en dober komad od Beatlov – »From the Universe«. Ta mi je pa zelo všeč.

Maja (jo popravi): »Across the Universe« se imenuje. Ta komad je res super. Anja se je s to pesmijo pojavila tud kot prva slovenska pevka na MTV-ju. To pa ni kar tako. No, bom poskušala najti ta komad, ker sem si ga posnela takoj, ko je prišel ven.

Milan: Tudi naši Viedosex so zakon.

Egon: Ja, Anja je dobra bejba. Meni se zdi, da pol tipov pride na njihov koncert zaradi nje.

Milan: Ja, Anja in Iztok sta carja. Dobro muziko delata.

Maja: No, dela jo Iztok, Anja pa zraven lepo poje.

Milan: Že, ampak Anja je njegova inspiracija.

Egon: Tako, kot je Darja MOJA inspiracija! (jo poljubi)

Darja (ga rahlo odriva): Ne pretiravaj. No, Egon!

Egon: (spremeni temo): Pa reči, da Slovenci nismo prodorni?! Poglej nas tudi v športu. Mateja Svet že nekaj let »raztura« v smučanju. Pa kariera Bojana Križaja tudi ni zanemarljiva.

Milan: Slovenci smo res najboljši v smučanju. Ampak prava zvezda Juge je pa Dražen Petrović. Zaradi njega smo letos v Zagrebu zmagali na Evropskem prvenstvu. Dražen je pravi košarkaški Mozart.

Egon: Košarkaški Mozart? Zanimiva prispodoba! Ampak vseeno je zame prava legenda naš Jure Zdovc . Ne vem zakaj vedno opevamo tujo musko, tuje športnike, kako bi šli vsi živet v tujino, ko pa imamo vse doma (okajeno potrka po mizi). Tu v Sloveniji. Samo povej mi, koliko držav ima gore, jezera in morje? Vse v enem!

Maja: No, kar nekaj držav. Že samo v Evropi - Italija, naša soseda, ali pa Francija,

Španija ... vse to imajo, pa še več bolj zanimive zgodovine kot mi. Saj je Slovenija lepa, toda tudi drugod je lepo!

Egon: (glasno): Že, toda v Sloveniji imaš vse na »dohvat ruke«. Eno uro do morja, pa eno uro do Alp. Ali pa, če hočeš na kosilo v Benetke. Kdo ima tako pestro ponudbo v tako majhnem radiusu, povej mi?

Milan (pomirjajoče): Ja, vse to je super. Nihče ni rekel, da Slovenija ni lepa. Ampak kot Jugoslavija smo močnejši! Imamo Jadran, ki je z vsemi otoki najlepše morje na svetu.

Egon: Že, toda Slovenija je prelepa!

Milan: Samo veliko mladih bi vseeno radi šli ven.

Egon (odločno): Jugoslovani lahko potujemo kamor hočemo. Saj nismo kot vzhodni blok, kjer nikamor ne moreš.

Maja: To je res. Z našim potnim listom lahko gremo kamorkoli. Toda pravim, da si mlad človek pri nas z našo plačo ne more kupiti stanovanja.

Milan: Tako je. Potrebuješ kredit, ki pa ga pri nas ne moreš dobiti, če nisi vrsto let zaposlen v nekem državnem podjetju z redno plačo.

Maja: Zato zakaj ne bi človek odšel v tujino?!

Egon: Daj no, kot da se zunaj cedita samo mleko in med. V Sloveniji imamo problem, ker gre ves naš denar v Beograd. Če bi Slovenci lahko sami upravljali s tem kar ustvarimo, bi mi bili nova Švica. Potem ne bi bilo potrebno nobenemu iti ven v tujino po kredite. (ustreli) Odcepiti bi se morali!

Darja (začudeno): Odcepiti?

Milan: Ne vem, kako si to predstavljaš. Poglej kaj se že dogaja na Kosovu! A hčeš takšne nered? Tudi afera JBTZ lani bi se končala precej slabše, če ne bi folk protestiral.

Egon: Saj, še bolj bi morali protestirati! Mi Slovenci delamo, »južna braća« pa uživajo naš denar. Upam, da se bo tale Drnovšek v Beogradu znal postaviti za Slovenijo. Da gremo ven iz Juge.

Maja: A niso tole malo nacionalistične izjave? Kdo ti pa fila glavo?

Egon: Nobeden. Sam SVOJO glavo uporabljam. Saj v tem je problem, da vsi razmišljate z drugimi glavami. (zelo pijan) Me prav nič ne zanima. Od kar je pred devetimi leti umrl Tito, Juga ni več kar je bila. Pa recite kar hočete. Titu je uspelo nemogoče, da je združil šest balkanskih narodov v eno državo, toda brez njega ta država po mojem ne bo več dolgo obstajala. Smo si preveč različni. To sem opazil že v vojski.

Milan: Amapak smo še vedno vsi BALKANCI.

Egon (pijano): kakšni Balkanci? (dvigne prst in zavedno vstane). Slovenci bi bli lahko Švicarji!

Darja: No, pomiri se ljubi. Preveč si že spil.

Egon: Kar je res, je res. (si natoči nov kozarec, ki ga mu Darja poskuša izmakniti)

Milan: Jaz verjamem v Jugoslavijo. Kadar z Majo potujeva, vsi vedo za Tita in za Jugoslavijo. Kdo bo pa vedel za eno ubogo majhno Slovenijo.

Egon: Nič ubogo. Slovenija je najbogatejša republika v Jugi in Slovenci smo najbolj priden narod. Saj ti pravim, Švico bi lahko naredili iz Slovenije, če bi hoteli.

Maja: Daj nehaj ti že s to Švico! Slovenci smo preveč nevoščljivi en na drugega, da bi lahko bili uspešni.

Milan: Res je. Zahod bi nas pojedel za malico. Slovenci ne znamo držati skupaj. Problem nastane že, če se Dolenjec poroči z Gorenjko. Ali pa če sosed kupi boljši avto kot ga imaš ti.

Egon: Sedaj pa pretiravaš. Še nikoli nisem bil ljubosumen na soseda, če si je kupil

Mercedesa. Jaz vozim svojega BMW-eja in sem čisto zadovoljen.

Maja (provocira): No, a če bi ti Milan sedajle povedal, da kupujeva Bentleya, bi ti bilo vseeno?

Egon (se zdrami iz pijanosti): Kaj? A Bentleya kupujeta? Ga vama bo kupil tvoj oče?

Milan: Maja ne pretiravaj! Kakšen Bentley? Še videl ga nisem nikoli. Midva sva si kupila rabljenega Spačka in zaenkrat naju še ni pustil na cedilu. Sva kar zadovoljna z njim, a ne Majči?

Egon: Aha, jaz sem pa mislil, da vama bo fotr res kupil Bentleya. (se ponovno pijano zamaje, Darja ga žalostno gleda).

Milan (prime Egona pod pazduho): Ti, Egon, pojdiva malo na balkon, da se zluftava. Bosta puncu imeli malo miru pred nama in se bosta lahko sami zmenili še kakšne ženske stvari. Vama je prav, če izgineva za par minut?

Maja: Ja, kar odpelji ga ven. (očitno naveličana Egona) Midve se bova že imeli kaj za pogovarjat, a ne Darja?

Darja sicer zaskrbljeno gleda za Egonom, toda prikima Maji in ji približa stol.

Luč v jedilnici se ugasne in dekleti obsedita za mizo.

SCENA NA VERANDI

Egon in Milan na balkonu, kjer sveti luč. Milan si prižge cigareto in jo ponudi še Egonu.

Egon: Sicer ne kadim, ampak sedajle sem ravno toliko spil, da si bom tudi jaz enega prižgal. (si prižge cigareto)

Egon: Ne vem, če je to zame. Amak ga bom pokadil do konca.

Nekaj časa tišina.

Milan: No, kako si se kaj znašel pri fotru v službi?

Egon: Ma, on mi nenehno nekaj teži. Če ne bi vedel, da je bolan, bi ga že nekam poslal. Ker hoče vse nadzorovati. Prav nič mi ne zaupa. In to mi gre na živce. Na srečo mu je vsaj Darja všeč. Pa mami tudi. (zakašlja nenavajen dima) Sta že najavila, da bosta plačala poroko.

Milan: No, vidiš kako dobre starše imaš. Pozabljaš kolikokrat ti je fotr rešil rit. Pa da nama je po vezah omogočil, da sva oba v Sarajevu lahko šla čez noč iz kasarne?! Ni imel vsak take sreče, da bi imela takšnega očeta kot ga imaš ti! Matjaž je super. Vse ti je nudil.

Egon: Ma, daj! Nenehno mi teži! Komaj ga včasih prenašam.

Milan: A nisi rekel, da ti je kupil stanovanje? Pa službo ti je »zrihtal«. Kaj bi jaz dal, da bi imel takega očeta. (se zamisli) Takrat, ko sem ga poklical iz kasarne v Aleksincu in mu povedal, da si delal samomor, je takoj reagiral in naju v parih tednih spravil v Sarajevo. Pa zagotovo ni bilo lahko?!

Egon: Ja, takrat sem bil v zaporu. (se zamisli) Tam bi si po mojem res enkrat prerezal žile. (vleče dim) Kaj vse so nam v Aleksincu delali. Prali možgane v živo. Mene je tisti desetar čisto "zjebal".

Milan (ga prekine): V Sarajevu je bilo potem boljše (se popravi). Ne sicer dobro, ampak precej boljše kot v Aleksincu.

Egon (pijano): Jaaa, Sarajavo! V Bosni je bilo vsekakor veliko boljše kot v Srbiji. Ja, zame VELIKO boljše! Nobenga »zafukanga« desetarja nisva imela nad sabo. Se spomniš tistega večera, ko nama je fotr omogočil, da sva šla lahko čez noč iz kasarne in sva šla v tisti nočni klub, kako se je že imenoval?

Milan: Če se spomnim? Saj sem ti prej rekel, da se še prevečkrat se spomnim, Egon. Skenderija! (pijano ponovi) Skenderija! Ampak midva sva se preveč napila in tisto dekle ... Snežana, njo ne bi smela tako pijano odpeljati takrat v hotel.

Egon: Ej, tudi ti si hotel biti zraven (se pijano zasmеji).

Milan: To pa res ni bilo nič smešnega. Prej žalostnega. Če mi je kaj žal v življenju, potem mi je žal, da sem šel tisti večer ven s tabo.

Egon: Kaj zdaj jokaš? Super sva se imela. Zapila sva se ga skupaj, pa še skupaj sva fukala. A ni to med prijatelji zgodba, ki bi jo vsak rad doživel?

Milan (pijano): Ne, ne, ti ne razumeš.

Egon: Kaj ne razumem? Da sem ti pomagal, da si pri dvajsetih izgubil nedolžnost?

Milan (si prižiga cigareto): Ja, že, ampak na to nisem prav nič ponosen!

Egon: Ponosen gor ali dol. Fukal pa si. Najprej jaz, potem pa še ti. Pa ne mi reči, da ti je sedaj žal za to?

Milan (zamišljeno): Ne verjamem, da bi šla z nama, če ne bi bila tako pijana. Ti si ji kar nalival viski in ji obljubljal, da jo boš odpeljal v Slovenijo, da je najboljša, najlepša, da jo hočeš imeti za vedno... Punca ti je čisto nasedla.

Egon: Saj je res bila dobra mrha. Prav vesel sem, da sem jo "položil". Samo alkohola pa ni dobro prenašala. Ne vem, zakaj se je tako napila, da se še fukati ni mogla? Ležala je kot klada. Tebe sem moral skoraj prisiliti, da si šel še ti na njo.

Milan: Če mi ni pa prav nič »fajn«, ko pomislim na tisti večer. Preveč smo vsi trije spili. To je dejstvo! Meni je povedala, da se je pred tem skregala s fotrom, ker ji ni pustil, da gre študirat psihologijo. Da naj se izučijo za vzgojiteljico ali učiteljico. (žalosten razmišlja) Revica sploh ni vedela v kaj se spušča, ko je šla z nama. (se iskreno kesaja)

Egon: Kaj ni vedela? Saj je ona predlagala, da bi blo super, če bi bila nekje sama. Da bi se rada pogovarjala. Pogovarjala? A si ti nor? Kje si pa že videl, da se po stiskancu v disku greš »pogovarjat«?! Valjda je vedela kaj hoče. Tiča! In ko sem ji rekel, da sem s tabo, ni imela nič proti, da greš zraven še ti.

Milan (pijano zmajuje z glavo): Ja, ampak vseč si ji bil TI in ne vem, če si je res želela samo fukati. Saj sploh ni vedela kam gremo, ko sva iskala pot ...

Egon: Daj no nehaj srat! Kaj ni vedela?! Dobro je vedela kaj hoče! Dva tiča! Kaj ti bo sedaj žal? Ti bi bil še danes nedolžen, če ti takrat ne bi "zrihtal" babe. Saj ga še notri nisi znal dati ...

Milan: Sedaj si pa res nesramen! A tebi se še danes zdi okej, da sva povsem pijano punco zvlekla v hotelsko sobo in jo dobesedno posilila?

Egon (jezen): Jaz nisem NIKOGAR posilil! Ti pa tudi ne. Sama je šla z nama. Celo pot mi je govorila kako me ima rada. Kar mokra je postala, ko sem ji rekel, da jo bom odpeljal s seboj v Slovenijo. (se zamisli) Ja, nekaj je pa res govorila, da bi potem študirala psihologijo v Ljubljani! (zamahne z roko) Daj ga srat! Bosanko, da bi pripeljal v Ljubljano? Nikoli in nikdar!

Milan: No, vidiš, sedaj se spomniš, da je bila študentka. Da ni bila ena lovača!

Egon: Mater si ti naiven. Valjda bo rekla, da hoče študirat. Da ne bo kar rekla, da hoče fukati!?! (se zareži). Tudi ko sem jo fukal, mi je govorila "Moj ljubi! Ne me pozabiti! Res bi šla rada s tabo v Slovenijo!" Ne me basat! Po enem fuku, da bi jo kar v Slovenijo odpeljal?! Kje si že to slišal? In ko sem jo vprašal, da bi še ti malo fukal, sploh ni rekla, da ne.

Milan: Najbrž zato, ker je bila že tako pijana. (si ponovno prižge cigareto) Jaz pa se tudi ne bi smel nikoli uleči nanjo. (potegne nekaj dimov) Zjutraj, ko sva odšla, sem ji pustil svoj naslov v Ljubljani.

Egon (naenkrat povsem trezen): Kaaaj? Ti si pa res kreten! Naslov si ji pustil? Rajši bi ji pustil nekaj mark, če si jih sploh kaj imel, pa bi ti bila punca bolj hvaležna.

Milan: Saj sem! (Egon ga ne sliši) Pa nobenih kondomov nisva uporabila.

Egon: Kakšne kondome neki? Zakaj pa? Po izkušnjah sodeč, ni mela veliko tipov. (se pijano zasmeji)

Milan: Ti si včasih res brez srca. Prosim te samo, da to zgodbo ne razlagaš nobenemu, ker mene je sram, kar se je zgodilo.

Egon: Ne, nikomur ne bom razlagal, da sva nategnila mlado "Sarajlijo". (se norčuje)
To je bila tako ali tako ena mestna kurbica ...

Milan: To ni res! Saj nama je povedala, da se je pravkar preselila v Sarajevo in da bo šudirala psihologijo. Čeprav je bil fotr proti, da bi študirala "kako zmešanim reševat glave", kot se je sama izrazila.

Egon: Po mojem so VSE v Sarajevu takrat študirale psihologijo? Ti pa res vse verjameš?! Če bi ti rekla, da je miss sveta, bi ji ti verjel?

Milan: Ja, jaz sem ji verjel, kar mi je povedala. No, kakorkoli, Snežana je bila zelo lepa. Zelene oči je mela. Pa dolge lepe kostanjeve lase.

Egon: Kaj? A ti si jo gledal v oči? Mater si budala. Jaz sem videl samo njene velike joške! (se nesramno zasmeji) Ampak alkohola pa res ni znala obvladovati. Nalivala se je za dva naju! A sploh veš kaksen račun sem jaz takrat plačal v disku? Potem pa še za hotelsko sobo. Ni bilo poceni! A te to ne zanima?

Milan: Vem, da si vse plačal TI. Vsaka čast, da ti je fotr vseskozi pošiljal denar. Ampak te punce ne bi smela tako izkoristiti, pa konec!

Egon: No, pa sva jo. Oba. In kaj sedaj? Plačal bi ji, pa bi imel mogoče sedaj boljšo vest.

Milan (zmedeno): Saj sem ti rekel prej, da sem ji dal denar.

Egon (začudeno): Nič se ne spomnim. Kakšen denar si ji dal?

Milan: Poleg naslova, sem ji pustil še 30 mark. Vzel sem jih iz tvoje denarnice, ker svojega denarja tako ali tako nisem imel. Tega ti do danes še nisem povedal. Ker me je bilo sram. Da sem ti vzel tvoj denar. A ti ga lahko danes vrnem?

Egon: Ti si res en usrane. Denar si mi ukradel, da si lahko plačal kurbo, ki denarja

sploh ni zahtevala. Le kaj je s teboj? (se pijano zasmeji)

Milan: Pogledaj, denar ti hočem dati nazaj. (mu moli denar in po rahlem prerivanju, ga Egon tudi vzame) Tako. Kar je bilo, je bilo. Bog ne daj pa, da bi za to kdaj izvedela Maja!

Egon: Ali pa Darja?! To je samo NAJINA skrivnost! Častno ti dam, da to ostane med nama, važi? (si podata roki) Sedaj pa pojdiva notri, da vidiva kaj delajo najine punce.

Milan: Prav imaš. Tega Maja in Darja ne smeta nikoli izvedeti!

Luč na terasi se ugasne.

SCENA V DNEVNI SOBI

Egon in Milan odideta rahko opotekajoče se nazaj v dnevno sobo, kjer se ponovno prižge luč. Maja in Darja sedita za mizo.

Maja: Vaju pa dolgo ni bilo. Kaj sta se pa tolko časa pogovarjala? Tale vojska vama je izgleda res pustila vetra ...

Egon: Saj se nisva pogovarjala samo o vojski. A misliš, da se moški znamo pogovarjati samo o vojski?! (objame Darjo)

Maja: A res? Kaj pa še? O ženskah?

Milan: Kaj bi se pogovarjala o drugih ženskah, če imava pa najlepše tu! (objame Majo, Egon pa poljubi Darjo)

Milan: In kaj sta se pogovarjali vidve?

Maja: Darja mi je razlagala kako se je s Koroške preselila v Ljubljano in koliko klavirskih koncertov je že imela.

Darja: In Maja mi je povedala kako imenitne starše ima, pa da se z njimi na žalost ne razume preveč. Kakšna škoda! Samo eno družino imamo in me res boli, če vidim, da se kje ne razumejo. Jaz se s svojo družino odlično razumem. Ati piše recenzije za knjige, mami pa je slikarka. Na žalost nimam nobene sestre.

Milan: Potem smo pa vsi tu edinci, razen Maje, ki ima brata. Zanimivo! Pogovarjali smo se o glasbi, umetnosti, politiki, nič pa o nas samih. Ko si že omenila, da je tvoja mama slikarka, kaj pa slika? Živi od slikarstva?

Darja (sramežljivo): Veliko slika. Predvsem otroške slikanice, toda od tega ne moremo živeti, zato poučuje tudi likovni pouk v osnovni šoli v Ravnah na Koroškem.

Milan: Potem ti pa moram povedati, da je tudi moja mama učila fiziko.

Maja: Fiziko? A nisi meni rekel, da je učila tehnični pouk na šoli v Mostah?

Milan: Ja, res je v Sloveniji učila tehnični pouk in nikoli ni imela dovolj ur za spodobno plačo, toda v Mostarju je bila učiteljica fizike. Dokler ni tam spoznala mojega očeta, Slovenca, ki jo je po mojem rojstvu v Ljubljani dal na čevelj in si našel drugo. Slovenko.

Maja: To vem, da očeta nisi nikoli poznal in da je mama sama skrbela zate. Pa si nisi nikoli želel, da bi spoznal svojega očeta, ki je potem moral živeti v Sloveniji?

Milan: Niti ne! Če naju je zapustil v najtežjih trenutkih, potem je mamo pripeljal v Ljubljano z obljubo, da si bosta ustvarila družino, potem me takšne vrste človek NE ZANIMA.

Maja: Saj imaš prav. Ampak ali mama ni nikoli uveljavljala pravice do preživnine?

Milan: Ne, nikoli. Je bila preveč ponosna ženska.

Darja: In se je potem odločila, da v Sloveniji ostane »za boljšim kruhom«?

Milan: Ne verjamem, da je bil to ZANJO boljši kruh. Ona je nosila Bosno v srcu. Na

nek način se ni nikoli res navadila na Slovenijo. Ko je pred tremi leti mlada umrla za rakom na pljučih, je hotela biti pokopana v Mostarju. (tišina v sobi) Tu je ostala samo zaradi mene. Sebe ni nikoli res izživela.

Darja (sočutno): Še matematike ji niso dovolili predavati?

Milan (se rahlo nasmehne): Ja, matematiko je potem inštruirala otroke doma. Cel kup jih je bilo vedno pri nas. Pa samo enosobno stanovanje v bloku sva imela.

Egon (se zdrami iz pijanosti): Nič mi nisi sporočil, da ti je umrla mama?

Milan: Saj sem ti rekel, da smo jo pokopali v Bosni, v najožjem družinskem krogu.

Maja: Mesec dni potem, ko se je Milan vrnil iz Bosne, sva se pa midva spoznala. Ravno v pravem času, a ne ljubi?

Milan: Res je, ljubezen moja! (jo objame)

Egon: Mi smo bili pa sosedje. No, SKORAJ sosedje. Naša hiša je stala, no še stoji, na koncu blokovskega naselja.

Darja: In kako sta se vidva spoznala?

Milan: Nedaleč stran od bolka je bil bajer in ko sem enkrat kot mulc padel v vodo, me je rešil, kdo drug kot - Matjaž. Ti Egon, si se pa drl zraven kot jesihar.

Egon: Če me je pa bilo strah, da boš umrl pred mojimi očmi. Na srečo fotr obvlada prvo pomoč in ti je dal umetno dihanje. Ti si pa tudi hitro prišel k sebi. Nič se nisi jokal. Takoj si mi bil všeč.

Milan: In potem si nagovarjal očeta, da me prideta obiskat. In to ravno na dan, ko je mama imela največ učencev doma in je med poučevanjem pekla še mesni burek. Ko je Matjaž videl naše malo stanovanje, me je po tem vedno vabil k vam domov, da sva se igrala v tvoji veliki plavi sobi.

Maja (nekoliko očitajoče): Tudi tega nisem vedela, da ti je Egonov oče kot otroku rešil življenje?

Milan: Ja, to je res. O tem nisem govoril še nikomur. Niti svoji mami ne. Preveč bi se prestrašila. Matjaž pa je bil tudi fer in me ni nikoli zašpecal mami.

Egon (ljubosumno): In potem na potovanjih, ko smo vzeli še tebe s seboj, da nisem bil sam, se je fotr včasih bolj bal zate kot za mene.

Milan: Sedaj pa pretiravaš.

Egon: Ne, resno. Še mamu sem enkrat slišal, da mu je očitala, da več pozornosti poklanja tebi kot lastnemu sinu.

Milan: Vem, da me je imel Matjaž rad in da ste večino potovanja plačali zame vi. Moja mama mi je lahko dala le »džeparac«, toda Matjaž je zate zelo, zelo lepo skrbel! Samo spomni se, kolikokrat te je peljal na treninge in tekme, ko si še treniral vaterpolo.

Darja: Zveni, da sta imela čudovite starše. Milan, ti mamu, Matjaž je pa itak zakon. Tudi jaz ga zelo spoštujem.

Egon: Ja, seveda, fotr me je vozil na treninge. Mama pa v šolo. Ampak od kar se spomnim, me je fotr vseskozi nekaj »buzeriral«. Nič mu ni bilo prav, kar sem naredil. Nekajkrat mu je celo ušlo, da naj se zgledujem po tebi.

Milan (začudeno): Po meni?

Egon: Ja, po tebi. Ker si bil tako »priden«?! In ker znaš biti tako presneto vljuden. Uvideven.

Maja (toplo) : Predvsem dobrosrčen. Zato te imam JAZ tako rada! (ga poljubi)

Milan: To imam po mami. Mama je hotela vsem dati, kar je imela.

Egon: Ja, najini mami sta mega. Moja mama bi zame vse naredila. Pri fotru me je vedno zagovarjala. On ji je pa vedno rekel, da je škoda, da nista imela več otrok. Da imata samo razvajenega edinca.

Maja: Saj je nekaj resnice v tem. Edinci so ponavadi bolj razvajeni.

Milan: Maja, to ni vedno res. Egon je imel pač srečo, tako kot si jo imela ti, da si se rodila v bogati družini. Le da tvoji starši hlepijo po denarju, medtem ko se je Matjaž vedno boril za boljši jutri VSEH. Svoje družine in delavcev v tovarni. Vedno so mu bili pomembni tudi »mali« ljudje. To najbolj cenim pri njem. In seveda, da mi je polepšal otroštvo. (Egonu) Skoraj vsako leto osnovne šole ste me vzeli s seboj na počitnice.

Egon: Tudi JAZ sem tako želel. Samemu mi je bilo namreč zelo dolgčas.

Darja: A se po osnovni šoli nista več družila?

Milan: Egon je šel na ekonomsko, jaz pa na strojno. Takrat sva dobila vsak svojo novo družbo in se nisva več videvala. Tudi srečanje v Aleksincu je bilo čisto naključje.

Darja: Naključij ni. Vse je nekje že določeno.

Maja: Ti pa za svoja leta globoko razmišljaš. Vse je določeno?

Egon: Darjo včasih malo zanese. Tako kot njeno mamo, ki vsak dan meditira. (posmehljivo) Ali bolje, sedi v svoji sobi in gleda predse.

Darja: To ti vidiš od zunaj. Znotraj pa se človek umiri in mama pravi, da je to edini način, da si razširiš zavest. Da postaneš eno z univerzumom.

Egon: No, no, tole je pa že malo preveč. Mama naj kar meditira, ampak jaz bi te raje imel zase, kot pa da tudi ti ure sedi v svoji sobi in si »širiš zavest«.

Milan: Tale tvoja punca je kar zanimiva. Vsaj razmišljati zna po svoje.

Egon: Ne po svoje. Po mamino. Kar pa mi ni najbolj všeč.

Darja: Egon, nehaj. Nič ne razmišljam po »mamino«!

Maja: Jaz rajši razmišljam po svoje. Ker če bi po mamino, bi študirala zobozdravstvo kot ona in prevzela njeno ordinacijo.

Milan (poredno): Ne pa, da študiraš sociologijo, ki ti še službe ne bo dala.

Maja: Ti se kar zafrkavaj, toda s sociologijo vsaj poskušam razumeti kako funkcionira ta družba.

Egon: Pa res razumeš kako funkcionira? Samoupravljanje? Kje si že slišal, da znajo vsi delavci upravljati? Ljudje imajo povečini čredni nagon in rabijo pastirja. Nekoga, ki jih vodi.

Milan: Ali ti sploh veš, kako funkcionira samoupravljanje v podjetju?

Egon: Naše podjetje bi bilo potrebno sprivatizirati, kot je to praksa na zahodu. Sem fotru že predlagal, kako bi to lahko naredil, toda ta še vedno verjame, da je zavest delavcev dovolj velika, da lahko sami upravljajo.

Maja (zdolgočaseno): Joj, a se moramo pogovarjati o tvoji službi?

Darja: Res se lahko pogovarjamo o čem drugem. (Maji) Ne vem zakaj ti ne poveš več o svojih staršim, ki jih nikoli ne omeniš.

Maja: Ni kaj povedati. Mama je zobozdravnica, oče pravnik. Nikoli ju ni doma. Z mlajšim bratom sva odraščala z varuškami in jaz sem se pri enaindvajstih odselila. Čeprav imam dovolj veliko hišo v Trnovem. Brat je začuda vztraja doma in pridno študiral pravo.

Egon: Sem slišal, da se govori, da je gej. Je to res?

Maja (nekoliko v zadregi): Ne vem kje si to slišal? Zato ker nima punce, še ne pomeni, da je gej.

Egon: No, govori se, da rad zahaja v tisti disko na Kersnikovi, ko so gej večeri.

Maja: Takrat je pač najboljša muzika.

Egon: No, potem pa hodi poslušat dobro muziko. (se bedasto zareži)

Milan: Jaz sicer nisem nikoli pomislil, da je Tilen gej, če pa je, je to njegova stvar, a

ne? (se postavi za Majo)

Nakaj časa je tišina, le glasba 80-ih z Radia Študent se sliši v ozadju.

Egon (objame Darjo): Midva bova počasi morala it domov, punči. Saj veš, jutri delam. (zavije z očmi)

Darja: Joj, kako smrdiš po alkoholu!

Egon: Saj boš ti vozila! Na tu imaš ključke od mojega BMW-ja. (se obrne k Milanu in Maji) Midva bova res morala iti. Hvala za gostoljublje in upam, da se kmalu spet kaj vidimo?

Milan: No, če bo poroka kaj kmalu, se vidimo na poroki?

Egon: Seveda, prijatelj. Takoj, ko bodo stvari bolj jasne, dobita vabilo.

Darja: Nič še ni dogovorjeno. Zaenkrat še datuma poroke nisva določila?

Milan: OK, se potem slišimo, ko bosta imela datum in kraj slavlja.

Maja: Velja. Se slišimo.

Se objamejo in poslovijo. Darja in Egon oddideta skozi vrata. Milan in Maja ostaneta sama.

Maja: Kakšen težak! Ne vem kako ga lahko Darja prenaša?!

Egon: Egon je čisto v redu tip. Ti ga pač ne poznaš! Egon je bil vedno znan kot frajer!

Maja: Frajer? Babjek! Pa nacionalist! Meni ni čisto nič všeč, pa nimam nobenega pravega vzroka za to. Zgolj moj instinkt! Le kaj vidiš ti na njemu?

Milan (jo objame): Moj edini prijatelj iz otroštva je.

Maja: Pa še dandanes najdeta skupni jezik?

Milan: Eh, kaj hočeš, »muška posla«. Tega ženske ne boste nikoli razumele!

Maja: Le kaj je pri tem za razumeti? (se stisne k njemu in ga poljubi)

Luč na odru se ugasne.

II. DEJANJE

Nastopajo:

MAJA, 51 let, vitka, moderna, še vedno mladostna ženska. Oblečena v znane znamke, naličena, z moderno frizuro, v visokih petah.

MILAN, 51 let, golobučen, obrit petdesetletnik. Visok, vitek. Športen.

DARJA, 46 let, lepa, mladostna, nenaličena, z dolgimi lasmi, oblečena v lanena svetla oblačila.

EGON, 52 let, še vedno čeden, debelejši, s trebuškom, s kratkimi lasmi, kjer se mu pozna pleša. Oblečen v priznane znamke.

Scena:

Piše se leto 2016. Poletje. Velika, moderna, minimalistično opremljena dnevna soba z veliko IRWIN-ovo sliko. Vrata na teraso so odprta.

Milan sam pripravlja večerjo. Reže čebulo in paradižnik za solato in si zraven požvižgava. V sobo vihravo vstopi Maja, v visokih petah.

Dialog:

Maja: Živjo. Kako gre? Si že skuhal večerjo? Jaz sem šele sedaj lahko ušla iz Parlamenta. Nič se ne bom preoblačila. A sem dobra takšna? (se zavrti pred Milanom na petah)

Milan (jo na hitro pogleda in reže naprej): Živjo. Ja, super izgledaš. Si mi obljubila, da boš prej prišla. A prosim pripraviš vsaj mizo?

Maja: Samo malo, da se uredim. A naj se vseeno preoblečem?

Milan: V tej obleki izgledaš malo preveč »formalna« za eno prijateljsko večerjo doma.

Maja: Formalna? Ta obleka me je pri Max Mari koštala skoraj petsto evrov.

Milan (odrezavo): Saj se ne gre za to koliko je koštala obleka. (spremeni ton glasu) V kavbojkah izgledaš mlajša.

Maja: A res? (se gleda v ogledalu) Mogoče imaš prav. Potem pa na hitro skočim pod tuš in se preoblečem. (izgine v kopalnico)

Milan globoko vzdihne ter dela sushi rollice. Zazvoni mobilni telefon.

Milan (po telefonu): Oh, zdravo! Kje sta? (premor) OK, saj ni problema. Tudi Maja je šele sedajle prišla. (premor) Ne, nič ne nosi. Danes bomo jedli sushi in zraven sem kupil japonski sake. Si ga že poizkusil? (premor) OK, potem pa prinesi še pivo. Tudi pivo se poda zraven sushija. (premor) Super. Ja, kar pridita čim prej.

Milan odloži slušalko in zasliši se piker glas iz kopalnice.

Maja: No, a slišim, da že spet zamuja? A sem ti rekla, da ne bom prepozna. Za Egona ne moreš biti nikoli prepozen.

Milan (nervozno): Daj pridi že iz kopalnice in pripravi prosim vsaj mizo.

Maja se prikaže na vratih, ovita v brisačo, ki razkriva še vedno seksi postavo 50-letnice.

Milan jo pogleda: Pa obleci se prej, za božjo voljo. Onadva bosta čez deset minut tu.

Maja: A greva stavit, da prideta šele čez pol ure?

Milan: Sploh ni važno. Sushi se tako ali tako je mrzel, ampak mizo bi pa vseeno rad, da TI pripraviš. Tako, malo v japonskem slogu, kot ti to znaš.

Maja se namrdne in se gre obleči v kavbojke in modro srajco. Ko pride nazaj, se usede na kavč in si ogleduje mizo.

Milan: Kaj pa sedaj delaš? A te nisem prosil, da pripravi mizo?

Maja (mirno): Samo prej si ogledujem mizo, da vidim kaj bom lahko naredila. Daj nehaj težiti in se »skuliraj«! Tečnarjenja sem imela dovolj že v službi. (začne polagati pribor na mizo in na vsak prazen krožnik polaga cvet, ki ga je utrgala iz šopka na mizi)

Milan (dela sushi): A veš kaj? Tudi jaz sem bil osem ur v službi. Potem sem pa moral še v trgovino in ribarnico nakupit vse za sushi. Tudi stanovanje sem posejal, ker je bila služkinja tu nazadnje pred štirinajstimi dnevi. Tebi pa se je bilo treba samo primajati domov s sestankov na pripravljeno večerjo. Tvoji veeeečni sestanki!

Maja: Kdo pa danes nima sestankov? Vse firme morajo imeti svoje sestanke.

Milan: Ja, res je. Ampak v drugih firmah grejo potem delati, vi pa se samo preselite na drugi sestanek.

Maja: A res? Kako pa ti vse veš? Dejstvo je, da so moji SESTANKI precej bolje plačani kot tvoje LABORATORIJSKO delo.

Milan: Ja, na račun davkoplačevalcev! Sami pa ne ustvarjate nobenega profita! Za moj okus – prej izgubo. To državo ste tako ali tako zafurali vi - nekdanji LDSovci.

Maja: A res? Mater si ti pameten!

Milan: Ja, res. Ker so vsi v parlamentu tvoje branže. Veliko govorjenja in sestankovanja, izkušenj pa nobenih! Saj ti ne veš kako funkcionira podjetje, kaj hočejo delavci, ljudje z ulice ... Ti veš samo, da je tvoja Max Mara stala petsto evrov in da hočeš na počitnice na Maldive.

Maja: Ne me poniževati. V Parlamentu ne more delati vsak! Tudi doktorat sem naredila, ti pa NE.

Milan: Ja doktorat iz česa že? Po moje še sama ne veš točno od kje si vse prepisala?

Maja: Ne bodi nesramen!

Milan: Daj no nehaj blefirati! Saj pred menoj ne, Maja!

Maja: Mater si nesramen! Po moje si samo ljubosumen, ker imam boljše plačano delo kot ti! In ker mi je manj treba delati kot tebi.

Milan: Kako se motiš, ljubica, jaz za SEBE dovolj zaslužim. Pa tudi rad delam tisto, kar delam.

Maja: Jaz ti pa samo to povem, da ne želim, da se danes na večerji razpravlja o nama. Meni je že dovolj, da imava MIDVA problem in jih res ne želim deliti še s kom.

Milan: Če kje, si lahko odkrit pred prijatelji. Egon je moj prijatelj. Zelo sva si različna, toda vežejo naju spomini, dobri in slabi, s katerimi bova povezana celo življenje.

Maja: Meni Egon ni bil nikoli všeč. Ne vem kako z Darjo "furata" zakon, toda na poroko naju nista povabila!? Se ti ne zdi nič čudno, da Egon ni povabil svojega najboljšega prijatelja?

Milan: Saj veš, da se nista poročila takoj. Darja je bila kmalu po naši zadnji večerji noseča in potem čez dve leti sta imela še Tanjo, zato sta se poročila šele, mislim da triindevetdesetega leta.

Maja: Ja, veeeem, toda ali sta naju povabila na poroko? NE! Torej, kje je tu kakšna sled "pravega" prijateljstva?

Milan: Ne da se mi prerekati s tabo. Ni vredno časa! Tako ali tako ne bi nikoli razumela.

Maja: ČESA ne bi razumela? Kaj pa je tukaj za razumeti?

Milan: Marsičesa!

Maja: Pa briga me tvoj odnos z Egonom. Vidva se pojdita svoje igre, o naju mu pa prosim NE razlagaj.

Egon: Kaj naj mu NE razlagam? Da spiva ločeno že deset let. Da živiva ločeno vsak v svojem nadstropju?

Maja: Ja, to ju prav nič ne briga. Koliko parov živi skupaj poročenih, pa imajo vsak svojo spalnico.

Milan (zajedljivo): Ja, toda midva imava celo vsak svoje NADSTROPJE!

Maja (jezno): Ne vem zakaj si sarkastičen?! Veš koliko ljudi bi nama zavidalo, ker imava toliko prostora, ti pa se iz tega delaš norca. (ker ji Milan ne odgovori, provocira naprej) A ti misliš, da si Egon ni zgradil svoje hiše? Pa da je v Darjo še vedno tako zaljubljen kot je bil pred sedemindvajsetimi leti? Daj ga srat. Po mojem ji je naredil par otrok, da je na mesto baletka na Dunaju, postala baletka za metlo.

Milan: Ni treba, da si cinična! Dva otroka imata, Maja. Dva. In mislim, da Darja tudi dela. Da ima svoj s.p..

Maja: In zakaj se niso nikoli oglasili pri naju med vsem tem časom? Tvoj najboljši prijatelj ni niti videl tvojega sina v vseh teh letih?! Res imaš dobrega prijatelja, ni kaj?!

Milan: Rekel sem ti, da se nekaterih stvari ne da razložiti. Moje prijateljstvo z Egonom je drugačno. Midva ne hodiva skupaj na pivo, ali na tekme, niti vidiva se ne veliko, vendar sva na nek način ZELO povezana.

Maja: Kolikokrat pa si ga sploh videl v vsem tem času?

Milan: Malokrat. Toda videla sva se tisto leto, ko je dobil drugega otroka – Tanjo.

Maja (začudeno): Tega mi nisi nikoli omenil?

Milan: Se mi ni zdelo vredno, ker sem bil takrat res jezen na Egona in te nisem

hotel obremenjevati.

Maja: Zakaj si bil jezen najn? S ČIM me nisi hotel obremenjevati?

Milan (prizna): Da je Egon res včasih en velik kreten!

Maja: Ne, včasih. Vedno! (tšina) Kdaj sta se pa potem z Darjo preselila v Avstrijo?

Milan (zamišljen): Po rojstvu Tanje sta se baje poročila in se preselila v Celovec.

Maja: No, vidiš, onadva sta na koncu koncev pa res pristala v »tujini«, čeprav jaz Celovcu težko rečem »tujina«.

Milan: Pa saj si TI tudi živela v tujini. V Bruslju. Bruselj je po tvoje že malo bolj - »tujina«.

Maja: Ja, SAMA sem šla v Bruselj. Ker ti nisi hotel z menoj?! Pa si prej vedno govoril, da boš šel na konec sveta za menoj?!

Milan: Vmes so tretleka skoraj tri desetletja in med tem se je zgodilo veliko stvari med nama.

Maja: A boš spet pogreval stare grehe? Kar je bilo z Borutom, je bila le kratka avantura. On je pač takrat istočasno dobil mandat v Bruslju in oba sva bila sama.

Milan (navidezno brezбриžno): Borut? A Borut mu je bilo ime? A veš, da sem že pozabil! Me sploh ne zanima več! Najbrž si še vedno z njim prijateljica na Facebooku?

Maja: Sem ti že rekla, da me Facebook ne zanima več. Da imam sedaj Instagram.

Milan: Karkoli imaš, verjemi, je zame brez pomena. Folk, ki tam objavlja kaj jejo vsak dan, kdaj se je njihov pes usral, kje so bili na počitnicah, kdo je posnel najboljši sončni zahod ... je zame en žalosten folk. Vsi »kar nekaj« objavljajo in VSI, »kar nekaj« čekirate vsak dan!

Maja: Zame si pa TI en »žalosten« človek? Nobene ustvarjalne energije ni več v

tebi, le še bicikel goniš in treniraš. V Bruselj me sploh nisi prišel obiskat?! Niti enkrat!

Milan: Valjda nisem hotel priti in spati v isti postelji, kjer si se fukala z drugim. A to se ti zdi čudno od mene? Zanimivo, da nisi nikoli pomislila na to, zakaj ne želim k tebi in zakaj sem si uredil svojo sobo, ko si prišla nazaj.

Maja (jezno): Pa kaj bi sedaj rad? To je bilo pred sedmimi leti, ti pa še vedno kar pogrevaš eno in isto stvar. Takrat si mi rekel, da mi oprostiš?!

Milan: Takrat sem ti res oprostil. Toda v srcu mi je ostala neka teža, ki se je ne morem znebiti. Prevelika teža.

Maja: Oh, ko bi vedel, kako si TEŽAK šele ti?! Namesto, da bi bil dobre volje, ker pride na obisk tvoj prijatelj, se rajši kregaš z menoj. Pa ni bilo vedno tako!

Milan: Ja, tudi rada sva se imela.

Maja: In kaj je šlo narobe?

Milan: Ne vem. Ti povej. Ko si izvedela, da ne bova nikoli imela svojih otrok, si se ti zaprla v svoj svet, ki je meni neznan. Začela si zavračati Damirja! Nič ti ni bilo prav, kar sem naredil, vse ti je šlo na živce.

Maja: Tudi meni ni bilo lahko.

Milan: Kar naenkrat si začela imeti tooliko dela. Služba ti je postala pomembnejša kot jaz in Damir. V resnici pa še danes ne vem, kaj pravzaprav sploh delaš osem ur v službi?

Maja (ga jezno prekine): Vidiš, zaradi takšnih pripomb mi greš tortalno na živce! A me moraš kar naprej žaliti?! Če ne veš kaj je PR, potem je to tvoj problem.

Piarovstvo ni za vsakega! Ne moremo biti vsi v službah kot si ti: od osmih do štirih in potem imaš čas samo zase. Brez vseh skrbi.

Milan: Ja, res ne. Eni pač delamo od osmih do štirih, eni pa sestankujete od osmih

do pozno v noč. In zato vlečete masten davkoplačevalski denar.

Maja: A res? Vsak evro si pošteno prigaram. Tudi v Bruslju nisem gledala v zrak, ampak delala po dvanajst ur na dan.

Milan: Ne bi jaz sedaj o Bruslju. Ti že sama veš kaj si delala v Bruslju! Saj sem ti rekel, da me ne zanima več!

Maja: Tebe tako ali tako ne zanima niti raziskovalno delo več. Pomembni so ti samo še bicikel, maratoni, pa hribi. Kdaj si sploh bil na kakšnem potovanju z menoj?

Milan: Prvič – o ljubezni do mojega raziskovalnega dela ti ni treba dvomiti! Drugič – če pa ti raje greš na Maldive, kjer cel dan samo ležiš na plaži in porabiš tri krat več denarja, kot pa da bi šla na Krk v vikend, ki so ga vama s Tilenom dali starši. Ti veš, da imam jaz Jadran rad in na Krk bi šel vsako leto s teboj.

Maja: Meni pa pač ni do tega, da bi vsako poletje preživljala v tisti stari hiši na Krku.

Milan: Od kdaj pa ti hiša na Krku ni všeč?

Maja: Vsaj dvajset let je ni nihče obnovljal. Vse tam je staro in smrdi po vlagi.

Milan: Večkrat sem ti predlagal, da hišo obnoviva, toda ker tvoji starši in Tilen, niso želeli prispevati zraven, si se ti odločila, da naj ostane kot je.

Maja: Kot si opazil, ta grozna hiša ni nobenemu več všeč. Sicer pa z oddajanjem hiše s Tilenom dobiva dovolj, da bi jaz lahko vsako leto šla na Maldive. Če bi hotel z mano, bi pa denar porabila skupaj.

Milan: Ti potuj kamor hočeš. Mene pa pusti pri miru na biciklu in v naravi.

Maja: Ja, samo sam s sabo se lahko še družiš! Vsi pravjo, da si postal čuden.

Prenehata s pripravljanjem hrane in mize. S prekrizanimi rokami hladno sedita eden nasproti drugega.

Milan: Živiva vsak v svojem svetu. Res bi že bil čas za spremembo: Da se temeljito pogovoriva. Ampak ne sedajle, ko pridejo prijatelji.

Maja (ga popravi): TVOJI prijatelji!

Milan: Res je - MOJI prijatelji! Čeprav so bili nekoč to NAJINI prijatelji. (ugotovi, da manjka pijača) Ti, a lahko greš še po vino, ki sem ga dal v hladilnik v kleti?

Maja (malomarno): Aja? Saj si rekel, da so to TVOJI prijatelji.

Milan (jezno odide k kletnim vratom): Vidiš, zaradi tega tvojega odnosa mi nisi več všeč. Najraje bi te nekam poslal ...

Maja: A ti bi mene kam pošiljal!? Od koga pa je hiša? Moja!? In ti bi mene pošiljal iz lastne hiše? Ej, tega filma pa ne boš videl, dragi!

Milan: Kdo te pa meče iz hiše? Hiša je tvoja in je NOČEM, čeprav živiva skupj že trideset let. (premor) Sicer pa že nekaj časa gledam stanovanja, da bi se odselil.

Maja (sarkastično): Nekam dolgo že gledaš, ljubček?! Preveč ti je udobno, da bi se kar tako odselil. S kolesom si v petih minutah v službi. Pa svoje nadstropje imaš. Svojo kopalnico. Dvomim, da se boš ti kar odselil? Kam pa?

Milan: A da ne? Počakaj, pa boš videla!

Maja: Videla kaj? Kako se že leta seliš? Preveč ti je všeč najin luksuz. Pa da ti še vedno perem, pa tudi skuham velikokrat. In da ti dam tudi seksati, če si prijazen z mano.

Milan: Aja, a res? Mislim, da sva nazadnje seksala pred letom dni, če ne več. Skuham sigurno jaz večkrat tebi, kot ti meni. Pralni stroj pa znam tud jaz prižgati in obesti cunje. Sem jih že večkrat. Daj no, skuliri se. (odide jezen v klet po vino)

Maja se igra s telefonom. Poskuša nekoliko umiriti situacijo, ko pride Milan nazaj.

Maja: Daj, odpri nama vino, pa nazdraviva najprej midva! (opravičujoče) Oprosti, ker nisem šla jaz po vino. To ni bilo lepo od mene. Saj se lahko tudi čisto dobro

razumeva, a ne? (ga skuša pobožati, toda Milan se odmakne)

Milan (odpira steklenico dobrega vina): Prosil bi te samo, da me s takimi ne napadaš pred Egonom. Speljiva ta večer brez slabe energije med nama, jutri bo pa nov dan. Neke spremembe bova morala naredit, ker noben od naju ni več srečen. (natoči obema kozarec.) Kozarček se bo pa res prilegel, saj že dve uri pripravljam večerjo, pa nisem še nič spil. (poda kozarec Maji) No, na zdravje!

Maja mu odzdravi nazaj in v dušku spijeta svoj kozarec.

Maja: Natoči mi še enega. Bom laže prenašala vse skupaj.

Milan: A ne bi rajši malo bolj počasi. Sem ti že večkrat rekel, da si začela preveč piti.

Maja: Nehaj mi pridigati! To mi gre najbolj na živce. Kar naenkrat si postal ves svetniški. Nič alkohola. Nič cigaret. Še džojnta več ne prižgeš, od kar si začel gonit ta bicikl. Sori, ampak res si postal dolgočasen. Daj, natoči mi še enega. (Milan ji nejevoljen nalije kozarec)

Milan: A za tebe je dolgčas, če človek ne kadi in se ukvarja s športom? Mislim, da si edina, ki tako misli.

Maja: Včasih si hodil na koncerte, pa plesat sva hodila, s prijatelji na večerje ... Kdaj sva se nazadnje s kom videla? Moji prijatelji so ti dolgočasni. Ti pa SVOJIH prijateljev sploh nimaš!

Milan: Ne da se mi spet kregati! Res je čas, da se odselim.

Maja: Ti se kar odseli kadar želiš, sam naj bo to čim prej! Pa pozabi, da bi te kar koli izplačevala!

Milan: Ti pa ne pozabi, da že vsa leta vse stroške plačujem jaz, pa da sem naredil vso novo električno inštalacijo, vso razvetljavo in ozvočenje v hiši. Zato me res razjezi, ko mi mečeš v obraz kako je to TVOJA hiša. Pa še sama je nisi kupila! Plačal jo je tvoj fotr. Za NAJU.

Maja: Amak na MOJE ime!

Maja: A ti res ne razumeš, da jaz te tvoje hiše sploh nočem?! Če pa se boš hotela kdaj "bosti" na sodišču, ti pa samo povem, da hranim vse odrezke plačanih računov.

Maja: A takooo? No vidiš. Torej ti vseen diši moja hiša! Sam pa si je nisi bil sposoben narediti. In to vse zaradi Damirja. Ker je šel ves tvoj denar za njega! Pa kariera v tujini tudi.

Milan: Ne vmeševaj v to Damirja!

Maja: Če je pa res! Ko je enkrat on vstopil v najino življenje, si se čisto spremenil. Vse najine plane, da greva živeti v tujino, si pozabil! Jaz ti nisem bila več pomembna! Damir ti je pa postal fokus življenja.

Milan: Če pa ga ti nisi hotela sprejeti!

Maja: To ni res! Sam veš, da sem mu bila mama celih sedemnajst let, preden se je odselil. Mislim, da sem se zelo trudila. Res pa je, da sem hotela SVOJEGA otroka. A se moram zato počutiti kriva?

Milan: Nič nisi kriva!? Normalno, saj sva si OBA želela skupnega otroka, toda če ni šlo, pač ni šlo. Jaz sem te imel tudi brez otroka rad!

Maja (očitajoče): Ja, rad že, toda Damir je bil vedno prvi. Povsod je moral z nama. Nikoli ga kot otroka nisi hotel pustiti z varuško, da bi midva lahko kam šla sama.

Milan: Ne pretiravaj! Velikokrat sva imela varuške. Ampak na dopust je pa razumljivo, da sem hotel vzeti s seboj svojega otroka! A ni to normalno? Niso mi vseč pari, ki puščajo svoje otroke dedkom in babicam samo zato, da imajo čas ZASE? Čas ZASE je zame čas z otrokom! Vidiš, tudi v tem sva si tudi zelo različna.

Maja: Vsak par rabi čas za sebe! Ne mi govoriti! Nikoli mi nisi res stal ob strani in me podprl. Vedno se je vse vrtelo okrog Damirja. Tudi takrat, ko sem hodila na umetne opoditve.

Milan: Pozabljaš, da je Damirjeva mama zelo kmalu umrla in da ni imel nikogar drugega na svetu kot mene. Normalno, da sem skrbel zanj. Da pa ti nisem stal ob stran, pa ni res! S tabo sem bil na vseh umetnih oploditvah, ki sva jih dala skozi pri doktor Rešu. VEDNO sem ti stal ob strani! In nikoli ti nisem očital, da nisi mogla imeti otrok.

Maja (zajedljivo): Seveda, da ne. Ker si ti svojega že naredil. Ne da bi sploh vedel za to.

Milan: Rekel sem samo, da sem ti stal ob strani.

Maja: Ja, si. Dobesedno: Stal si ob STRANI! Jaz pa sem ležala na mizi, kjer so mi s cevko praskali ven jajčeca in potem spet vstavljali nazaj. Brez anestezije! Pet krat. Kje vse nisva bila ... Danes si tega ne bi nikoli dovolila, da bi me tako matrali!

Milan (sočutno): Vem, Maja, vem, da je bilo takrat hudo in te bom zaradi tega vedno spoštoval. Veliko si dala skozi. Jaz to najbolje vem, ker sem bil vseskozi zraven. Cenim tudi, da si bila pripravljena donositi s tujim jajčecem... (se zamisli in podrži kozarec, da nazdravita k spravi in reče prijazno) Daj, nazdraviva temu, da sva kljub vsemu trideset let vzdržala eden z drugim!

Spijeta z užitkom še drugi kozarec vina. Maja si natoči že tretji kozarec.

Maja: Na najinih trideset let. A ni to že biserna poroka?

Milan: SE ne spoznam!

Maja: No, saj tako ali tako nisva poročena! Nikoli me nisi zaprosil?

Milan (presliši vprašanje): Se spomniš, ko sva šla na zadnjo oploditev v tujino, v Malago in so nama naročili naj pred sedmo zjutraj prineseva mojo spermo. Komaj mi je tako zgodaj prišlo, da sva lahko kozarček nesla na kliniko. Potem pa tik pred vhodom: Ploof! In vsa sperma je šla po gobe. No, po stopnicah! (oba se zasmejita)

Maja (se sprosti): Se spomnim ja, kako sva bila potem pol ure zaprta v stranišču. Pa kaj vse sem morala delati, da sem te pripravila, da ti je še enkrat prišlo.

Milan: Ej, če so pa hoteli spermo že čez eno uro, potem ko mi je že enkrat prišlo! Lahko bi rekli, da lahko prideva nazaj enkrat popoldne. Ampak NE! "Čez uro vas pričakujemo s polnim kozarčkom!" (imitira medicinsko sestro) Ni imela posluha, ko sva ji povedala, kaj se nama je zgodilo. (se ponovno nasmejita)

Maja: Pa kako sva potem zvečer v hotelu crkavala od smeha. Ker je bilo res smešno. Kozarček je imel pokrov, ki se ne odpre kar tako. Takrat pa je dobesedno v loku poletel po zraku in tvoja sperma je kar stekla po stopnicah. (se oba smejita)

Milan (rahlo nostalgичno): Ja, to so bili zanimivi časi.

Maja: Kljub vsemu matranju sva bila srečna. Čeprav sva potem velikokrat oba jokala, ker se jajčeca niso prijela.

Milan: Ja, vsakič, ko si dobila menstruacijo. Res je, ljubica, veliko si dala skozi. (jo narahlo objame in nekaj časa celo ostaneta objeta)

Maja: Sedaj je tako ali tako prepozno. Pa saj tudi brez otrok gre življenje dalje.

Milan: Ko bi ti Damirja po vseh neuspešnih oploditvah sprejela za svojega, bi bila sedaj veliko bolj pomirjena sama s seboj.

Maja: Ne mi začet spet pridigati o Damirju. (se mu izvije iz objema in na dušek spiije kozarec)

Milan: Damir je postal moj sin, čeprav o tem nisem odločal sam.

Maja: Ampak še vedno ne razumem, da ga Egon ni prišel z Darjo niti enkrat pogledat? Otroka svojega najboljšega prijatelja! In ZAKAJ sta se z Darjo sploh odselila v Celovec, ko je ja imel vsega dovolj tu v svoji Sloveniji, ki jo te takooo ljubil? A se nista preselila enkrat tisto leto, ko si ti dobil Damirja?

Milan (rahlo zmeden): No, imela sta dva odraščajoča otroka in sta šla sta v Avstrijo s trebuhom za kruhom. Ne vem čisto točno kdaj in ZAKAJ sta šla. Matjaž je umrl, podjetje je šlo v stečaj, Egon je ostal brez službe in neki avstrijski kolega mu je ponudil priložnost, da skupaj v Celovcu odpreta firmo. To je vse kar vem. Bom pa

danes mogoče izvedel kaj več ...

Maja: No, ne vem, če je ravno Egonu bilo treba s trebuhom za kruhom? Saj je po smrti očeta podedoval veliko premoženja. Njima pa res ni bilo treba, da sta šla delati v Avstrijo, če praviš, da je Darja tudi delala.

Milan (nejevoljno): Ne vem, Maja. Nekaj sem slišal, da je baje Egon poneveril neke dokumente. In da je bil TO glavni vzrok, da sta odšla. Nisva pa o tem nikoli govorila in tudi danes ne bi, če ti je prav!?

Maja (ne odneha): A potem Darja ni šla nikoli študirati baleta na Dunaj?

Milan: Najbrž ne. Imela sta dva otroka in izgleda, da Darja ni tak tip, da bi se posvečala karieri. Mislim, da sta z mamom odprli s.p. in izdelujeta nek nov tip igrač za otroke.

Maja (začudeno): Darja – »baletka« dela igrače? Ti to resno?

Trikrat pozvoni na vratih. Milan odhiti odpreti vrata in vstopita Egon in Darja. Egon ponovno nosi zaboj piva.

Egon: Živjo! Tokrat pa ne zamujava dosti, a ne? Pa še poklical sem, da bova deset minut kasnila. To so me naučili Avstrijci (se zasmеji in krepko stisne Milana). Kako si kaj, stara sablja? (se objameta) Evo ti – gajba piva.

Milan: Aha, zgodovina se ponavlja. (se zasmеjita) Super. Pa vidva? (poda roko še Darji) Lepo izgledaš. Leta ti dobro služijo. (jo občudojoče gleda)

Darja: Tudi ti izgledaš zdrav in fit! (ga prisrčno poljubi na lice in objame)

Milan: No, vstopita, da vidita še Majo.

Vstopijo v dnevni prostor, kjer je pripravljena polna miza.

Egon: Dober večer, Maja. Super izgledaš. (skoraj koketno) Oh, kakšno postavico

imaš še vedno. Tole je pa zate - najboljša Viljamovka v kristalni steklenici iz Rogaške.

Maja: Zame? Si mislil za naju - z Milanom?

Egon: No, za VAJU seveda! Poglej si no, kako dobro se držiš. Saj nimaš skoraj nobene gubice. Je to botox ali lagodno življenje, ki ti ga omogoča Milan?

Maja (zbadljivo): Hvala, dragi Egon, tudi tebe je lepo videti. Kot vidim TI Botoxa NE uporabljaš?! (mu hladno poda roko) Pa hvala za Viljamovko. (si ogleduje kristalno steklenico)

Egon: Gube pri moških so vedno šarmantne, a ne? (se obrne k Milanu) No, lase sva pa kot izgleda OBA izgubila.

Darja: Ja, pa res, oba sta »golobučna«. Meni so bili obritoglavci vedno všeč. Od takrat, ko se je obril Bruce Willis.

Maja: Prav imaš. Če nimaš las, je to odlična izbira za moške. Samo Willisovo frizuro je treba znati nositi. Mojemu Milanu kar paše.

Egon: A ja? Meni pa ne?

Maja (hladno): Bolje bi bilo, če bi si celo glavo obril! Da se ti ne bi videlo, kje se ti začinja pleša!

Darja: Pa saj mu jaz pravim to že ves čas, pa pravi, da »skinhead« že ne bo.

Milan (vzame Maji steklenico): No, no, pa dajmo odpreti tole Viljamovko za aperativ. Da si malo ovlažimo borbončice.

Maja: A ni škoda, da bi jo kar takoj odprli? Saj imamo vsega drugega dosti. Vino, pivo, šampanjec, whisky, gin tonic ...

Milan (ostro): Rekel sem, da bi viljamovko rad odprl ZDAJ! In to bo naš aperativ! (se poheca) Potem bomo pa navalili na sushi.

Darja (navdušeno): Ohhh, a sushi si naredil? Moja najljubša hrana! Krasno! No, Egon bo mogoče malo manj navdušen...

Egon: No, sushi res ni moja prva izbira. Ampak poizkusil pa bom. Tunin in lososov zavitek sta mi pravzaprav všeč. Glavno pa je, da imamo mi municijo. (se zasmeji in privzdigne pivo)

Milan (potreplja Egona po trebuhu): Ej, stari, ne samo, da sva izgubila lase, ti si mi se tudi »ojačao», od kar sem te nazadnje videl?! Kdaj je že bilo to? (pomenljivo) Triindevetdesetega?! (natoči vsem pijačo) Dobrodošli v najinem domu! Po toliko letih – spet skupaj! Na zdravje!

Vsi nazdravijo. Milan nakaže, da podajo kozarce skupaj in vsi štirje zavpijejo: OOOOOOPAAA!

Egon (se prime za trebuh): Ma, vsakič ko se vidiva me je malo več. Kaj hočeš? Dobra papica!

Maja (zajedljivo): Ja, to se pa vidi. A potem Darja tako odlično kuha?

Darja (odtujeno): Če bi Egon jedel tisto kar kuham, potem bi imel dvajset kilogramov manj, tako pa poje zvečer celo banjico sladoleda, krofe, Hoodburgerje ... Vse tisto kar nima nobene hranilne vrednosti, nalaga pa se v špeh.

Milan: Če bi zraven športal kot jaz, bi vse sladolede in burgerje lahko pokuril. Jaz grem vsak dan na bicikel.

Maja (ga dopolni): Ja, v soncu in mrazu.

Milan: Res je. Na biciklu se počutim svobodnega. Sam s sabo. In gonim pač kolikor se mi da.

Maja (očitajoče): Da te cele popoldneve ni doma.

Milan: Kot da to veš, ko pa te NIKOLI ni doma. (Egonu) Moram kolesariti, ker treniram za maraton Franja.

Maja: No, vidiš, sami maratoni, pa pogovor o biciklih so ga še.

Darja : Saj ima Egon tud bicikel. Gorca. Ampak ne vem, če se je dvakrat kam peljal.

Milan: Ej, stari, potem bi pa midva lahko kdaj v kakšen hrib zapeljala, kaj praviš?

Egon (nakaže, da bi še en kozarec) : Malo starega se že počutim. Pa nobene kondicije nimam. Lani sem v Avstriji imel infarkt. Ni mi bilo dobro. (tišina) Zato sedaj resno razmišljava, da bi se preselila nazaj v Slovenijo.

Milan: Oh, oprosti, nisem vedel, da si imel infarkt. S tem se ni za hecati.

Darja: Pa misliš, da se ga je kaj dotaknilo? Še vedno je mastno in veliko preveč sladkorja.

Maja: Kaj sedaj? A se bomo samo pritoževali in jamrali, ali bomo rajši kaj zdravega pojedli? Milan je ekspert sushi mojster. Pridite!

Se zgrnejo okrog lepo obožene mize.

Darja: Joj, res si se potrudil, Milan. Pa surove škampe si dal na sushi, kar imam najrajši. (si ogleduje sushi) Pa »California roll« si delal s pravo rakovico. Joj, to bom pa kar takoj poizkusila. (vzame sushi, zapre oči in momlja)

Maja: Ti, Darja, da ne boš imela orgazma, ko ješ sushi. (si tudi sama vzame kos in jo posnema)

Darja (odpre oči, ko pogoltne zadnji grižljaj): Res je odličen, Milan. Svaka čast! Sushi mojstri morajo na Japonskem šest let zvijati sushi, preden se jim reče mojster. Ampak TI si pravi sushi mojster!

Egon (tudi vzame kos): Potem pa moram poizkusiti še jaz. Da pride še meni! (zapre oči in pretirano momlja)

Darja (jezno): Sedaj se pa zafrkavaš. Ne momljam tako! Pač pokažem, da v neki stvari uživam. A je to res tak greh?

Milan (tudi vzame kos in zapre oči): Še nikoli nisem jedel sushija z zaprtimi očmi. (zamomlja) Njaaam, ampak tole sem pa res dobro naredil!

Maja (okajena): Sedi – pet! Dobro si zvil tale sushije, ljubček. Saj res, ko že govorimo o zvijanju – a ga vidva kdaj spohata?

Darja: Ne, ker ne kadiva. Sva sicer že oba poizkusila kakšen joint, toda nama ni všeč. Meni se je malo vrtelo, toda nič posebnega. Samo zaspana sem postala. Kaj pa vidva?

Maja: No, midva sva jih kot študenta kar nekaj spohala, potem pa se nama ni zdelo več zanimivo. Milan se je vrgel na bicikl, jaz pa, če že moram, rajši potegnem kakšno črtico.

Milan: Črtico?

Egon: Pa v Parlamentu to vejo?

Maja: Saj nisem edina! No, sicer pa ne bi o tem. Državna skrivnost!

Milan (prekine nastalo tišino): Državnih in družinskih skrivnosti je v tej sobi kar nekaj! (prinese vsem kozarce za vino) Najbolje, da še enkrat nazdravimo na dobre stare čase osemdesetih.

Darja: Super! Na osemdeseta!

Maja: Počakajte! Potem pa moramo zamenjati glasbo. A dam kakšne Talking Headse gor? A imate kakšno drugo željo?

Maja išče glasbo na iphonu in ga prižge na brezžične zvočnike. Zasliši se glasba in Maja se sama zavrti.

Maja: A bi še kdo zaplesal?

Milan: Maja, a bi se prosim usedla nazaj in malo utišala glasbo. Goste imava.

Maja: A ti nisem rekla, da si dolgočasen?! (pleše naprej)

Milan: Preveč je že spila. (se obrne k Egonu) Povejta kaj o sebi? Kako sta otroka? Nič ne vem kaj se je zadnja leta dogajalo s teboj?

Egon: Pa saj sva se slišala po telefonu.

Milan (nekoliko očitajoče): Po telefonu sva se že slišala, ampak na obisk pa nisi prišel nikoli. Čeprav sem te večkrat povabil. Da bi ti vsaj predstavil Damirja. Da bi videl kakšnega fejest sina imam.

Egon (nerodno): Saj veš, da bi, pa nisem imel nikoli časa. Po smrti očeta je imelo podjetje obilo težav. Začela so se odpuščanja delavcev, znižali so nam plače in moral sem res DELATI! A razumeš?

Milan (odločno): Ne, ne razumem!

Egon: Česa ne razumeš? Da sem imel dva otroka in ostal brez službe?!

Milan: To že razumem. In verjamem, da ti ni bilo lahko. Toda človek se ne preseli kar tako čez mejo?!

Egon (obotavljivo): No, imel sem tudi nekaj OSEBNIH problemov. (se odkašlja) V podjetju so me obtožili, da sem nekaj poneveril ... toda tega mi niso NIKOLI dokazali. V resnici sploh nisem bil kriv!

Darja (žalostno): To je bilo grozno obdobje za našo družino. Egon res ni videl drugega izhoda kot da smo se preselili.

Egon: Prodala sva stanovanje v Ljubljani in si kupila novo v Celovcu. Kot sem rekel, sem dobil dobro službo in hotel sem se dokazati, zato sem delal dneve in noči. V Ljubljano skorajda nisem prišel. Nekajkrat nas je prišla obiskat moja mama, drugače pa je Darja lahko večkrat šla na obisk k staršem v Ravne, ki so nama veliko pomagali pri otrocih.

Darja: Moji starši so nama res pomagali, ko so bili otroci majhni. Ko pa so odrasli, sva z mamo začeli izdelovati igrače, s katerimi sta se Gregor in Tanja najraje igrala. Tudi druge mame so me spraševale po njih ...

Egon: Zato je Darja z mamom odprla s.p. in v Avstriji sta na art marketih dobro zaslužili.

Darja: Res smo bili zelo zaposleni. Jaz z otroki in «espejem», Egon pa je imel veliko odgovorosti v službi. (ponosno) Tam se je zelo izkazal. No, povej Egon!

Egon: Ni kaj za povedati. V dobrem in stabilnem podjetju sem se znašel. Prodaja mi dobro leži in imeli smo visoke provizije. Vzela sva si lahko nekaj kredit in si naredila svojo hišo z bazenom. Ki pa jo sedaj prodajava ...

Darja (vskoči): Tudi šole so v Avstriji zelo dobre ...

Egon (jo prekine): A lahko prosim nadaljujem? No, do leta dvatisočosem sem zaslužil za pet slovenskih plač, potem pa je nastopila kriza in stvari so se spremenile. Znižali so nam bonuse, otroci so končali srednje šole, oziroma so odrasli in zato sva se odločila, da se bova jeseni vrnila.

Darja: No, jaz bom svoj s.p. v Avstriji obdržala, ker se igrače tam še vedno bolje prodajajo kot pa v Sloveniji. Tudi sejmi so tam bolje obiskani. Pa leta si bom tudi plačevala. Avstrijska penzija bo zagotovo boljša kot naša.

Maja (cinično): Če jo bomo dočakali? Če bo še kaj denarja ostalo v blagajni.

Egon (zbadljivo): Če boste vsega porabili v Parlamentu, potem ga bo za upokoјence res ostalo bolj malo.

Maja: A misliš, da si zabaven?

Darja (prekine nastalo napetost): No, kvaliteta življenja je v Sloveniji veliko boljša!

Milan: Kaj ne povesta? Midva z Majo to veva že dolgo.

Maja: Ne govori zame. Jaz bi si kvalitetno življenje lahko naredila tudi na Floridi ali pa v Španiji.

Milan: O kakšni Floridi pa ti sedaj govoriš?

Maja (pijano): Meni je Ljubljana premajhna. Vsi o vsem vse vedo. Vsak se pa dela, da nič ne ve, čeprav komaj čaka, da sliši, da kako se je nekemu zalomilo. Da se je ločil. Da je bankrotiral. Da je šel v zapor. Da je naredil nezakonskega sina. Pa podobno sranje. Sama sprenevedanja ...

Milan: Maja, sedaj pa prosim nehaj piti! (vzame ji kozarec, da se polije)

Maja: Pa po moji novi srajci? Mater si štorast! Še dobro, da je belo vino. (se briše s prtom) Daj mi nazaj pijačo! (potegne kozarec iz Milanovih rok)

Darja (rešuje pogovor): Maja ima prav. Nobeden ni prav zadovoljen v Sloveniji, vendar vsi nekako dobro živijo.

Milan: Jaz pa ne bi zamenjal Slovenije za nobeno Florido. Amerika je pri nas, a ne Egon? (ga potrepnja po rami)

Egon: S tem se pa povsem strinjam. Vedno sem trdil, da imamo v Sloveniji Ameriko!

Tišina.

Darja: (spremeni temo in pogleda Milana): Dobro zgledaš za Abrahamovca. Mater, sama mišica! (ker jo Maja predirljivo pogleda, pohvali še njo) Tudi ti dobro skrivaš svoja leta, Maja. Samo darkerska leta so pa minila, a ne? Ne nosiš več samo črno?

Maja (pijano): Črna je barva elegance! (pomembno) Vsaka ženska mora imeti v garderobi vsaj eno črno oblekco ... No, drugače smo pa pustili »črno« obdobje za seboj!

Milan (skuša omiliti Majino hladnost): Ej, Darja, ti si se še najmanj spremenila. Tale lanena oblačila ti res zelo pristojijo.

Egon se mršči, Maja pa glasno: Dajmo potem zdaj nazdraviti temu, da vsi tako dobro izgledamo! (pijano vzdigne kozarec)

Nekaj časa malo mučne tišine, ker zbrani ne vedo, ali se Maja šali ali misli resno.

Vsi že rahlo okajeni nazdravijo in spijejo vino.

Egon: Izgleda, da sem jaz edini najbolj gubast, plešast in debel od vas treh. (se bedasto smeji) Še dobro, da me vi manekeni sploh spustite v svojo družbo?

Maji zazvoni telefon in se umakne na kavč ter začne pisati sporočilo.

Milan: Ej, stari moj. Ti dobro veš, da super izgledaš. Vedno si bil najlepši na šoli. Sedaj si pa najlepši med nami starci. (ga potreplja in oba se zasmejita)

Darja: A z Majo kaj dosti hodita ven? Sprehode? Koncerte?

Milan: Maja je veliko na poti, ali pa dela do večera. Zato pa grem po službi vsak dan na bicikel. Rad sem v naravi.

Darja: Pa imata veliko prijateljev?

Milan: Niti ne. No, vsaj jaz ne. Imam dobre sodelavce, pa nekaj kolegov. Včasih skupaj kolesarimo. Maja pa ima kar nekaj prijateljev. No, vsaj ona misli, da jih ima. (pogleda k Maji, ki je še vedno na telefonu) Facebookarje, instagramerje, pa twitovce ...

Darja: Ja, danes imamo že vsi Facebook. A ti ga nimaš?

Milan: Ne, pa ga tudi ne mislim imeti. Jaz imam računalnika dovolj v službi. Telefon imam doma večino izklopljen, Damir me vedno kontaktira na mail, ali pa se pogovoriva po Skypu.

Egon: Ljubljančani smo ena čudna sorta. Tu je vsak samemu sebi zadosti . Vsi se držimo vsak zase, ali pa imamo svoj zaprti krog prijateljev. Ampak ti prijatelji ti ne pridejo pomagati, če jih pokličeš, ko nekaj rabiš. Takšna prijateljstva kot sva ga imela midva v otroštvu, ne obstajajo več.

Darja: Danes vsak gleda samo zase!

Milan: Ja, to je pa res! Najino prijateljstvo traja že štiriinštirideset let.

Darja (začudeno): Kaj res? Tako dolgo sta že prijatelja?

Maja (se primaje nazaj k mizi): Kvantiteta tu prevladuje kvaliteto!

Milan (jo jezno pogleda) : A ti nisem rekel, da nehaj!

Maja: Pa kaj bi rad? Da jaz povem Egonu, da je ena rit, ker naju ni povabil na poroko, niti ni prišel niti enkrat na obisk, ko je bil Damir še pri nama!?

Milan: To ni TVOJA stvar! Pusti to pri miru.

Darja (opravičujoče): A naju lahko jaz opravičim, če se to sploh opravičiti da. Poročila sva se šele, ko sta bila otroka stara že štiri in šest let, da sta lahko tudi otroka sodelovala na poroki.

Egon (jo dopolni): Pa sva se potem zelo na hitro poročila. Brez ceremonij. Samo v družinskem krogu. Darjini starši in moja mama. V dvorcu Zemono smo imeli samo kosilo in matičar je prišel kar tja.

Darja: Ja, to je bilo vse. Sem si vedno želela pravo poroko, tako s svati, pa se ni izšlo.

Egon (zbadljivo): Tako se moji princeski sanje o poroki s princem niso uresničile!

Darja (grenko): Žal res ne!

Maja pomenljivo pogleda Milana.

Maja: No, saj ...

Milan (jo prekine in spremeni temo): Ampak na prijateljstvo pa ga bom še vedno rad pil. Na zdravje, prijatelj! (nazdravi Egonu, ki je že precej pijan)

Egon: A ne? Med prijatelji si moramo vedno pomagati!?

Milan (pomenljivo): Ja, res je!

Darja: Mi na Koroškem si en drugemu vedno pomagamo. Pa Štajerci si tudi

pomagajo med seboj. Za druge ne vem. Mi je pa žal, da pravih sosedov nima nihče več. V blokih se ljudje med seboj komaj poznajo. (tišina) Če se bi selila na Koroško, bi poklicala prijatelje, da mi pomagajo, v Ljubljani ali pa v Celovcu pa pride v poštev samo selitveni servis.

Maja: A ti bi rajši matrala svoje prijatelje, da ti nosijo omare, kot pa poklicala selitveni servis in jim pošteno plačala za pošteno delo?

Darja (zmedeno): No, nisem tako mislila.

Milan (ji priskoči na pomoč): Darja je pač mislila, da bi bila selitev s prijatelji zabavnejša od selitvenega servisa, a ne Darja? (ta mu hvaležno pokima) Ker, ko pridejo prijatelji in ti pomagajo seliti, z njimi spiješ kozarček ali dva, skupaj švicaš pod omarami, ampak, ko je naloga opravljena, ga ni večjega veselja kot iti z njimi na pivo.

Darja (hvaležno): Točno tako.

Maja: To so samo opravičila, da ga Štajerci in Dolenjci lahko pijejo.

Egon: Potem ga pa pijmo. Moj fotr je bil doma namreč iz Maribora. (natoči nove kozarce)

Milan: Ne bi bilo slabo, če bi še malo jedli, ne samo pili.

Maja (pijano): A nisi ti grozil z nekim sakejem? A ne bi odprli še steklenico sakeja?

Milan (odločno): Ne, Maja, sakeja sedaj ne bomo odpirali, ker pijemo vino! Razen če kdo želi pivo? Imamo ga še cel zaboj!

Darja: Belo vino se kar prileže ...

Egon (prekine napeto tišino): A Damir se je pa odselil? Kam pa je šel? Res mi je žal, da ga nisem spoznal.

Milan (dvomljivo): Ja, a res? Na Erazmus izmenjavi je na Švedkem pred šestimi leti spoznal punco, jo pripeljal v Ljubljano, ampak nista našla pravih služb. Pa sta se

odločila, da imata na Švedskem boljše možnosti. Sedaj imata oba službe in izgleda, da bosta tam tudi ostala. Ulla je tako ali tako Švedinja.

Darja (iskreno): Oh, lepo. Že kaj govorita, da bosta postala dedi in babi?

Maja (zavije z očmi): Jaz pa – babi? A si me prestavljaš?

Milan: Ne, ne predstavljam, amapk dejstvo je, da bi la LAHKO že bila babica. Zakaj pa ne? Toda Damir zaenkrat še ne razmišlja, da bi imela otroke. (pije vino)

Trideseta leta so sedaj prava leta za otroke. Včasih so bila to dvajseta, sedaj pa se je naša življenjska vitalnost premaknila za deset let. Naša petdeseta so kot nekoč štirideseta!

Maja (grenko): Jaz na žalost tudi pri tridesetih letih nisem mogla zanositi.

Darja (sočutno): Ja, mi je rekel Egon, da nista mogla imeti otrok? (tišina) No, saj otroci vsi enkrat oddiejo in človek na koncu itak ostane sam.

Milan: A vajina otroka sta tudi že odšla od doma?

Darja: No, ja, Grega je še vedno doma, Tanja pa živi pri fantu.

Egon: Ja, kaj češ. Otroke res nismo delali zase!

Milan (rahlo cinično): Ja, bo držalo. Ti jih res nisi delal ZASE.

Darja (se postavi za moža): Kaj si hotel s tem povedati, Milan? Ne razmem. Saj veš, da nama je žal, da nista mogla imeti svojih otrok, ko vem kako si jih je Maja želela. TRI, če se prav spomnim?

Maja (pijano): Ja, to so bile sanje neke študentke. Pred tridesetimi leti.

Darja (vzpodbudno): No, na srečo sta dobila Damirja in skrbela zanj.

Maja: Ja, sanje so se izpolnile Milanu! Pa še njemu na dokaj čuden način.

Darja: Ja, mi je Egon povedal, da je imel Milan sina v Bosni. Da najprej za njega sploh ni vedel, potem pa ga mu je pripeljala tista punca iz Sarajeva s katero je spal,

ko je tam služil vojaški rok.

Maja: Pa saj to ni bila njegova punca! No ja, punca - za eno noč.

Milan: Maja, a nisva te teme že strokrat obdelala. Res ne bi še enkrat o temu.

Egon (vskoči): Na srečo je Damir dober sin kot si mi povedal, tako da se je konec koncev vse dobro izšlo. Dobila sta sina, a ne prijatelj? (ga potreplja)

Milan (dvomljivo): Ja, res je. Lahko bi se končalo precej drugače.

Egon: Kako – drugače? Da ti otroka ne bi priznal za svojega?! Ampak, če nista mogla imeti otrok, je vama bil Damir samo - bonus.

Milan: Ne vem, če lahko govorim o otroku kot bonusu. Ko je Damir prišel prvič v Slovenijo in je njegova mati odšla nazaj v Bosno, smo vsi mislili, da bo to začasno. Dokler ne bo konec vojne. Ampak vseeno je bilo v začetku zelo težko, saj Damir ni pri nas nikogar poznal. Mama je pa morala oditi!

Maja: Ja, takrat je bilo zelo težko za vse nas tri. Po več noči nismo spali, ker se je Damir zbujal zaradi nočnih mor, ki so ga tlačile. Enkrat zaradi presluhov vojnih bomb, drugič strah, da mame ne bo več nazaj. Res mu ni bilo lahko!

Milan: Zelo je občutljiv. Še danes! Vendar je čas naredil svoje. V šoli si je našel prijatelje in vedno je bil odličen učenec.

Maja: Ja, po Milanu je imel smisel za fiziko in matematiko. Pa tudi s športom se je ukvarjal. (pomisli) Le podoben pa mu ni bil čisto nič. Črnolas s temnimi očmi, Milan pa blond s svetlimi očmi. Baje je njegova mama imela temne lase?

Milan (odločno): Ja, ona je imela temne lase. NJEJ je bil podoben!

Tišina. Vsi zamišljeni. Egonu je nelagodno, Darja zлага prtiček na mizi.

Maja (žalostno pijana): Tudi MIDVA sva hotela imeti SVOJE otroke. Toda nikakor se ni izšlo! Da ne začnem o vseh umetnih oploditvah, ki sva jih dala čez ...

Milan: Ne vem, če je sedaj pravi čas, da razpravljamo o tem, Maja! Sama si mi rekla, da o tem ne želiš govoriti. In res ti ni treba!

Maja (jezno): Kdaj pa je PRAVI čas? Zate ni nikoli PRAVI čas! A ti sploh veš kaj vse sem jaz morala dati skozi? In nič ni pomagalo, da si se ti lahko šel stisniti k Damirju v sobo, medtem, ko sem jaz dobila mesnstruacijo.

Darja: Ne razumem kaj hočeš s tem povedati?

Maja: Ko ti vstavijo oplojeno jačece v maternico, čakaš da se bo prijelo. Če se ne, dobiš menstruacijo. In svet se ti sesuje.

Darja: To pa verjamem, da ni prijetno. Tudi jaz sem imela en spontani splav in vem kako me je prizadelo.

Maja: To je bilo zame zelo občutljivo obdobje. Ne vem, če se je Milan tega sploh kdaj res zavedal?! Zaradi jemanja vseh hormonov v tridesetih letih, sem že pri triinštiridesetih izgubila menstruacijo in padla v meno.

Darja: A tako zgodaj? No, meni se vse skupaj dogaja sedaj, čeprav je tudi še prezgodaj, če se primerjam z mamo, ki je izgubila menstruacijo šele po petdesetem. Nenehno me obliva. Tudi jesti ne morem več toliko kot sem včasih. Takoj se zredim.

Egon (pijano): No, o zdravju bi lahko načeli novo debato. Jaz imam previsok pritisk in bom moral doživljensko jemati tablete. Pa tudi desno koleno me že pošteno boli.

Milan: Tudi mene bolijo kolena. Po petdesetem že vsakega kaj boli, a ni tako?

Maja (se nekoliko razvedri): Če drugega ne, vsaj očala za branje po mojem rabimo že vsi? No, razen mojega Milana.

Egon: Jaz imam očala tudi že za na daleč. Darja se pa še bori, ampak tudi kmalu ne bo imela več tako dolge roke, da bo lahko brala brez očal (nakaže z iztegnjeno roko kot bi skušal brati knjigo in se zasmeji svoji šali)

Milan: No, tudi jaz berem s podaljšano roko, ampak zaenkrat še gre. Telovadbo je treba delati tudi z očmi, da treniraš očesno mišico. S tem si lahko precej podaljšaš, da bereš brez očal. Sem kar hvaležen, da mi ni treba vseskozi natikati očal gor in dol..

Ponovno mučna tičina. Nihče ne ve kam s pogovorom.

Maja: A bi še sladico? Milan je naredil sladoled iz zelenega čaja.

Darja: Vse v stilu japonskega duha. Zelo mi je všeč.

Milan: Sem vesel, da ti je všeč.

Maja (tekmovalno): Saj je meni japonska kuhinja tudi všeč. Le da japonska hrana ni samo sushi.

Milan: Ja, Maja zna pripraviti marsikatero japonsko jed. Če hoče, seveda.

Maja (se pohvali): Sem obiskala kar nekaj tečajev japonske kuhinje. Pa tajske tudi.

Milan medtem postreže sladoled in ga potrese z zelenim čajnim prahom.

Darja: Jaz japonske hrane nisem še nikoli pripravljala. Midva z Egonom imava bolj klasično kuhinjo. (prva poizkusi sladoled) O, to je pa res dober sladoled. Ga boš lahko večkrat naredil! (se nasmehne Milanu)

Maja: Pa ga ne! Ker ima sladoled preveč sladkorja! Pri nas mora biti vsa hrana BIO, da ni preveč glutena, da ni sladkorja, nič bele moke, čim manj soli, pa kaj jaz vem kaj še ...

Darja: »Brez glutena« se mi zdi sicer modna muha. Toda drugače tudi mene zanima takšna prehrana. Lahko bi bila tudi vegetarijanka, pa Egonu to ni najbolj všeč!

Egon: Oprosti, ampak meni ne moreš dati samo solate. Daj mi zraven pošten zrezek s krompirjem, potem sem pa zadovoljen. In da naj pijem kavo BREZ sladkorja? Kdo lahko tako kavo sploh pije?

Darja: Tablete jemlješ, ker imaš previsok krvni pritisk! Diete se pa ne držiš!?

Egon: Daj mi mir s temi dietami! Ti kar jej svoj sejtan, meni daj pa moj zrezek. Pa krompir zraven. (vidi, da ga je zaneslo) Sicer pa zrezke kupujem pri mesarju, ki ima svojo kmetijo, pa krompir ima tudi neškropljen. Zato res ne vem kaj vsi tako komplicirate? Jejte tisto kar vam paše, samo ne preveč. "Majnžri" je najboljša dieta, a ne Darči?! (se zasmeji)

Darja: Ja, to je sigurno najboljša dieta. Samo TI se je ne držiš!

Maja (prekine kratek stik med zakoncema): Tudi meni so namerili na menedžerskem pregledu holesterol, čeprav skoraj ne jem mastnega. In nobeden v familiji ga nima. Pa tudi z Milanom jeva zelo zdravo. Zdravnik mi je sicer pred kratkim predpisal neke tablete za visok holesterol, ampak jih najraši ne bi jemala.

Darja: Za holesterol ti res ni treba jemati tablet, saj jih zdravniki predpišejo predvsem zato, da podpirajo farmacevtsko industrijo. Manj stresa. Več miganja, pa zdrava prehrana! In lahko pozabiš na tablete!

Egon: Darja, ti greš iz ene skrajnosti v drugo. Najprej nekaj let prisegaš na tiste antidepressivne tablete, češ, da ti pomagajo, sedaj pa bog ne daj kakšne tablete. (se obrne k Maji) Ona sedaj še Aspirina ne bo vzela, če jo boli glava. Saj pravim, gre iz ene skrajnosti v drugo!

Darja (užaljeno): To ni res. Že vseskozi sem prot tabletam! Ampak TAKRAT sem jih pa res potrebovala. (ji je nekoliko nerodno in se obrne k Maji) Veš, tudi meni ni bilo lahko. Egon poporodno depresijo po Gregorju ni nikoli razumel, pa sem mu povedala, da je imelo na stotine žensk podoben problem.

Maja: Ja, poznam. Veliko sem prebrala o poporodni depresiji, čeprav nisem bila nikoli noseča. Žensko hormoni povsem spremenijo!

Egon (jo prekine): Darja rada pretirava. Saj sploh ni bilo tako hudo. Mogoče v začetku tega res nisem razumel. Rodil se nama je sin, ona pa depresivna? To vsak moški bolj težko razume, a ne Milan?

Milan (odsotno): Ne bi vedel! Pojma nimam o poporodni depresiji.

Maja (zajedljivo): Ti nimaš pojma še o marsičem!

Milan: Prosim, ne bodi žaljiva!

Darja (Maji): Saj ti pravim, da tudi Egon ni nikoli razumel kaj pomeni, če so hormoni izven ravnovesja, zato te jaz še predobro razumem. Če imaš še vedno težave, poizkusi bioidentične hormone v obliki kreme. Bajje to propagirata celo Savina Atai in Zvezdana Mlakar.

Maja: Ne, sedaj je prepozno. Mena je že zdavnaj mimo. Savino Atai pa se mi zdi preveč »narejena«. Z svojo zgodbo iz otroštva nastopa kot ena gurujka za Slovenke. Sem jo imela včasih na Facebooku, pa sem jo ukinila, ker mi je postala preveč osladna.

Egon (Milanu): No, ti dve sta se že »skontali«. VSE so krivi hormoni!? A ti to razumeš, Milan? Včasih smo se pogovarjal o seksu, pa o muziki in športu, sedaj se pa o hormonih. (tišina) Slišim, da še vedno poslušáš jugo muziko?

Milan: Ne, to je radio. Bi pa lahko dali kakšne naše Crvene jabuke?

Egon: Daj Bjelo dugme, če jih najdeš. Oni so zame še vedno zakon! Če ti povem po pravici, da tudi jaz najrajši poslušam radio. Na internetu lahko najdeš katero koli postajo želiš. Hvala bogu za internet! Moj Gregor mi sicer včasih posname kakšen rok ali Balkan na ključek, ampak vse nekje izgubim. Kaj pa vidva poslušata dandanes? Ti si bil z muziko vedno na tekočem.

Milan: No, od slovenske muzike je Magnifico še vedno zakon, pa tud Dan D in Sidharto poslušava. Nekajkrat sva še do pred desetimi leti z Majo tudi rejvala v Gavioliju, pa tud na Ibizu sva šla, ampak sedaj techno muziko težko poslušam. Predvsem ko vidim, da jo poslušajo samo še najstniki. Kakšen »chill out« ali »hausič« na internetnem radiju mi pa še vedno leže.

Darja (se vmeša v pogovor): Ja, »chill out and ambiental« imam tudi jaz rada. Tako za ozadje, ko šivam igrače ...

Maja: Meni je najbolj všeč Diane Krall. Pa Seal. Tudi od elektronike mi je marsikateri DJ všeč.

Egon: Jaz pa te elektronske muzike ne prenašam! Imam pa že rajši Kreslina in Predina, ki sta še vedno na sceni.

Maja: Ja, pa Lovšin se tudi še vedno trudi s koncerti.

Egon: Vem, da so to že malo stari prdci. Toda poglej Rollingstone, pa Bruce Springsteena. Madono. U2. Vsi še delajo koncerte.

Milan: Če so pa dobri. Legende. Škoda je pa David Bowija in Princa, ki sta letos umrla.

Maja: Res je. Za Bowijem sem cel dan jokala.

Egon: Daj no nehaj, sedaj nam pa manjka samo še to, da se začnemo pogovarjati, kdo vse je umrl!?

Milan: Oprosti, toda sedaj sem se spomnil. Kaj se je zgodilo po očetovi smrti z Olgo, tvojo mamo? Tega mi nisi nikoli povedal.

Egon: Nekaj časa je bilo hudo. Mislim, da je tudi ona jemala antidepresive.

Darja (nadaljuje): Potem pa se je pred leti, na obletnici mature, spoprijateljila z bivšim sošolcem in sedaj se super razumeta. Pri njem živi in skupaj veliko potujeta.

Egon: Tako, da bo s svojimi križarjenji zapravila še tisto malo, kar je ostalo od fotrovih prihrankov.

Darja: To je Olgin denar, Egon, saj ti je že stokrat rekla, da lahko z njim počne kar hoče. Tebi je oče dovolj zapustil.

Egon: Že, ampak, da si je kar našla novega tipa, pa tudi ne razumem povsem. Pa pri teh letih?

Ponovno zacinglja telefon in Maja začne brskati po telefonu.

Milan: A bi prosim nehala? Vsaj sedaj, ko imava obiske, pusti telefon na miru.

Maja: Če pa mi je odgovorila prijateljica iz Madrida, da jo lahko pridem, no, PRIDEVA letos obiskati.

Milan: A to ne more počakati, ko bodo gostje odšli?

Egon: No, saj nismo tuji gostje. Če že mora, naj odgovori. Pusti jo na miru.

Darja: Ja, saj tudi TI vedno nekaj brskaš po telefonu. Še zvečer ga ne izklopiš.

Egon: A ti pa ne spremljaš svojega Instagrama in nenehno nekaj odgovarjaš?!

Darja: Ja, ampak jaz imam posel narejen preko Instagrama. Z mamom tam objavljavam nove dizajne igrač in prodaja nama kar dobro gre.

Maja (pride k mizi): No, Milan, a sem ti rekla, da je Instagram boljši kot Facebook. Vsaj fotografije so tam zagotovo bolj zanimive.

Milan: Mene ne zanima ne eno, ne drugo!

Darja: Saj nič ne zamujaš! Jaz uporabljam Instagram samo za reklamo svojih izdelkov. Na ta način prodam veliko tudi v tujino.

Milan: Ko bi ljudje vedeli kako škodljivo je vsak dan po par ur pritiskati telefon pred svojo glavo in potem ga imeti prižganega še zraven nočne omarice, bi zagotovo marsikdo preklical mobilni paket, ki ga ima.

Darja: To je res. Žal še ni raziskav, ki bi dokazale, da preveliko sevanja dejansko povzroča raka.

Maja: In kaj misliš TI, da povzroča raka, da ga ima danes toliko ljudi?

Darja: Glavni povzročitelj raka je stres. In pa strah. Strah zavira normalen razvoj celic in ljudje, ki nenehno živijo v strahu pred nečim, so najboljši kandidati.

Egon: Spet nakladaš! Moj oče je sicer imel kar nekaj stresa, ampak bal se pa ni ničesar. On že ni dobil raka zaradi strahu?!

Darja: Največkrat ne moreš dokazati ZAKAJ je nekdo dobil raka. Vsakdo ve sam zase najbolj. Če je pošten do sebe. Tvoj oče je imel ogromno stresa!

Milan: Naš Peterle si je pred leti baje SAM pozdravil raka. S postom.

Darja: No, on je že tak primer. Tud zdravljenje s kanabisovo smolo baje pomaga. Smolo lahko dobiš le na črnem trgu in cena je zelo visoka. Farmcevtski giganti pa delajo vse, da lahko preprodajajo svoja zdravila za kemoterapije, ki pa človeka na svoj način prav tako uničujejo.

Milan: No, jaz pa prav nič ne verjamem, da lahko marihuana ali pa smola iz nje pozdravi raka. Videl sem kako je umirala moja mama. Nobena kemoterapija ji ni pomagala, kaj šele da bi ji pomagala marihuana?!

Maja: Jaz pa verjamem v dober džojnt, da pa zato ne boš dobila raka, pa ne verjamem! Mogoče je to preventiva. Jaz od bivših hipijev nikogar ne poznam, ki bi zbolel za rakom? Ga kdo od vas?

Egon: Dajte ga no srat! Kakšna marihuana?! Če vam bo doktor predpisal kemo-terapijo, sem prepričan, da jo boste vsi sprejeli. Ko si enkrat bolan, si želiš le ozdraveti. Veliko število bolnikov se je pozdravilo prav s kemoterapjo.

Darja: Egon, res je, večina se odloči za kemoterapijo, ker to vidijo kot edino možno rešilno bilko, ki jo uradna medicina ponuja. Na internetu pa je nešteto študij in primerov, ki dokazujejo, da so se ljudje pozdravili tudi »alternativno«. Ljudje se o takšnih ozdravljenjih napisali tudi knjige.

Milan: Vsak se mora odločiti za sebe, v kar najbolj verjame.

Egon: A nehamo prosim s temi temami! A se bomo pogovarjali samo še o boleznih, pa kdo bo dobil raka . Kot da ni še vsaj pol življenja pred nami! Dajmo raje še kaj spiti! Ali pa kakšno zapeti! Jutri nima nobeden službe, tako da lahko spijemo kolikor hočemo.

Milan vsem natoči kozarce, ki jih vsi v dušku spijejo, razen Darje. Nazdravijo.

Milan: Kako pa kaj vajini otroci?

Egon: Grega pri šestindvajsetih še kar bluzi, Tanja pa pridno študira, tako da upam, da bo drugo leto končala Filozofsko fakulteto. Ampak kakšno službo si misli najti s kulturno antropologijo, pa nimam pojma. Sreča tvoja, da je Damir našel službo na Švedskem, kjer ima zagotovo dobro plačo.

Milan: Ja, Damir je doktoriral iz fizike in dela kot raziskovalec na Švedskem.

Egon (začudeno): A se je že poročil?

Milan: Saj veš, da se mladi danes ne poročajo več. Živita skupaj! V Stockholmu.

Maja: Damir je že magisterij delal tam, kjer je prek Erazmusa dobil štipendijo. Pa seveda tudi midva sva mu finačno pomagala kar precej, a ne, Milan?

Milan: Seveda sva mu morala pomagati. Toda fant ni zabušaval in tudi priložnostna dela si je med počitnicami našel.

Maja: Meni se pa zdi, da sta z Ullo med počitnicami potovala okrog po Švedskem? Nič ne vem, da je kot študent moral delati? (odločno) Denar sva mu dajala predvsem midva.

Milan (nekoliko jezno) : Nisem rekel, da je MORAL delati. Sam si je našel bar, kjer je ob vikendih stregel kot natakhar. Sicer pa, a misliš, da Egona in Darjo zanima najino financiranje Damirja?! Važno je, da si je sedaj našel službo in da sedaj SAM zasluži!

Maja: Ja, pa dala sva mu petdeset tisoč evrov, da je imel za polog, da sta si lahko kupila garsonjero v okolici Stockholma. Zato si ti prodal mamino stanovanje, ki si ga prej oddajal?!

Milan (nejevoljno): A bi nehala? Vzela sta tudi kredit in tega bosta sama odplačevala. Pa starši od Ulle so tudi prispevali pol pologa. Ampak, a je to sploh važno?

Egon (pijano): Zanimivo se mi zdi, ko nas takole gledam, kako so se obrnile naše usode. Ne razmemo se več kot smo se pred sedemindvajsetimi leti, a ne? Standard imamo pa vsi precej višji. Kam vse to pelje?

Milan: Nikamor!

Egon: Vidva sta vseskozi potovala in govorila, da bosta živela v tujini, pa sva na koncu midva z Darjo pristala v tujini.

Maja (cinično): No, težko bi Celovcu rekla »tujina«?!

Egon (bahavo): Ampak del avstrijske penzije sem si pa vseeno pridelal.

Milan: A sedaj bomo pa še o penzijah? Daj no, Egon, greva na teraso na cigaret.

Egon: A ti še vedno kadiš? Ok. Greva! (se malomarno obrne k Darji) Vidve z Majo se pa sedaj lahko naprej pogovarjata o »hormonih in menopavzi«.

Darja: Ne bodi žaljiv! Zaradi mene kar pojdita ven. Se boš vsaj malo streznil, saj si že pošten pijan.

Egon in Milan odideta na teraso. Luč v dnevi sobi, kjer obsedita Darja in Maja se ugasne in prižge na terasi.

Milan (si prižge cigareto): Saj sploh ne kadim. Ampak včasih, ko kaj spijem, mi pa paše. Škatlo cigaret imam vedno v predalu, čeprav jo imam tam včasih celo leto. A boš eno?

Egon (pijano): Pa daj. Pa prižgiva enega. Na dobre stare čase! (si prižge cigareto)

Tišina. Kadita.

Egon: To si pa ne bi mislil, da mi bo cigareta kdaj tako pasala.

Milan: A ne, včasih paše, kljub gonji, ki jo imajo proti kadilcem. In tiste grozne slike na škatlicah od cigaret?!

Egon: Mogoče pa koga vseeno odvrne, da bi prižgal. Meni se zdi enkratno, da v gostilnah, kjer jemo, ne pustijo več kaditi. Samo spomni se nazaj. Vsepovsod se je kadilo. Jaz se še spomnim kajenja na letalih. Danes pa je to skoraj nerazumljivo. Da bi kadil poleg potnika na letalu, kjer jih šest sedi v eni vrsti?

Milan: Tudi jaz se za, da ne smeš kaditi v restavracijah in podobno. Samo s temi slikami so pa res pretiravali. Tudi cena cigaret me ne moti. Naj bo visoka! Zaradi mene je lahko še višja, toda del dobička bi moral iti nazaj v bolnice za pljučne bolezni, ne pa da samo država pokasira večji davek!

Egon (prijano): A ne bi govorila o čem drugem? O ženskah na primer. Ti, Maja pa zna biti našpičena, kaj?!

Milan: Ja, zelo težka je. Na povsem drugačnih avionih sva se znašla. Ona vidi samo še službo, pa Maldive, kolegice, večerje ... Mogoče, če bi imela otroka, bi bila, no, drugačna.

Egon (z zanimanjem): A Damirja je sprejela?

Milan: V začetku se je zelo trudila in tud Damir jo je sprejel. Ko pa je čez leta spoznala, da ne bo mogla imeti svojih otrok, je postala zagrenjena in vse kar je Damir naredil, ji ni blo prav. Damir je seveda začutil njen ohlajen odnos in ji je v puberteti nenehno odgovarjal nazaj. No, obema! Takrat smo se veliko kregali in to je pustilo rane na vseh nas treh. Nismo se najbolje znašli skupaj. Maja se je od takrat zelo spremenila.

Egon: Tudi ti si se!

Milan: Že, toda jaz sem si našel svojo pot. Maja pa jo še vedno išče. Pri enainetdesetih!? Na srečo je vsaj Damir sedaj na svojem ... (razmišlja in gleda Egona) Zelo ti je podoben!

Egon (se predrami iz pijanosti)): Kako to misliš?

Milan: Iste poteze ima kot ti, ko si bil njegovih let. Včasih se mi je zdelo, da ima celo nekatere tvoje geste, čeprav se nikoli sploh nista srečala. Pa isto hojo imata . Res zanimivo, ko vaju takole primerjam.

Tišina.

Egon (s težkim glasom): Saj veš, da takrat res nisem mogel narediti drugega, kot da otroka nisem priznal. Tista ženska se je, kdaj že, triindevetdesetega leta kar naenkrat pojavila v Ljubljani in hotela denar.

Milan (jezno): Snežana! Ime ji je bilo Snežana! Materi tvojega otroka je bilo ime Snežana, Egon! Pa tudi nobenga denarja ni hotela. Samo svojega otroka je hotela poslati na varno, ker je bila v Sarajevu vojna! Življenje obeh je tvegala, ko je sredi največje vojne vihre skozi skriti »tunel« pobegnila iz Sarajeva.

Tišina.

Milan: A si ti sploh kaj spremljal kaj se dogaja v Bosni? A te je sploh kaj zanimalo kako je s tvojim sinom?

Egon: Ne me zdaj napadati! Saj si se sam odločil, da ga priznaš TI!

Milan stiska zobe.

Milan: Ja, ker si bil TI navadna usrana rit, ki je stisnil rep med noge in se potuhnil v Avstrijo.

Egon: Ti si pa bil tako neumen, da si ji pustil naslov, da naju je našla. In normalno, da je potem zahtevala DNK test.

Milan: Ja in kaj naj bi po tvoje lahko drugega naredila? Šest let je sama skrbela za Damirja in bi še dlje, če ne bi bilo vojne. Samo za otroka je hotela najboljše. Damir je moral v prvi razred, po Sarajevu so pa letele bombe. Kdo si želi takšno življenje za svojega otroka? Normalno, da je iskala vse možnosti. (se zamisli) Da je obdržala moj naslov, je pa res čudež?

Egon (nekoliko skesano): Saj sem ji takarat, ko je test pokazal, da sem jaz oče, ponujal kar nekaj denarja, pa ga ni hotela vzeti. Jaz pa Damirja tudi nisem mogel imeti pri sebi, če sva z Darjo že imela dva otroka. Res ji nisem mogel domov pripeljati še enega, »tujega« otroka. Pa še poroko sva načrtovala prav v tistem obdobju ...

Milan (očitajoče): Ampak Damir je TVOJ sin! In ti ga nikoli nisi prišel niti pogledati k meni?! Lahko bi se vsaj izgovoril, da bi nas prišel obiskat?

Egon: Oprosti, toda mogoče je bolje tako. Kaj bi pa jaz lahko naredil zanj? Nič! On sedaj ne pozna mene, jaz ne njega! In to je najbolje za nas vse! (tišina, toda v Milanu se kuha) Vem, ti si bil takrat pravi gentleman in si podpisal papirje, da je Damir TVOJ sin. Tega ti ne bom nikoli pozabil! Res si moj pravi prijatelj! (ga poskuša pijano objeti, toda Milan se izmakne) Saj sem ti predlagal, da ti vsako leto dam nekaj denarja za Damirja, pa ti nisi hotel?!

Milan (ga prekine): Ne, tvojega denarja ne bi nikoli vzel po tem, ko si zatajil svojega otroka. Ko sva bila midva otroka, je tvoj fotr veliko naredil zame. Tudi finančno. Mogoče je bila moja karma, da sem jaz potem prevzel finančno skrb za Damirja. (se zamisli in nadaljuje) Ko sem izvedel, da je Snežana dve leti po tem, ko mi je pripeljala Damirja, umrla, sem se zavedal, da je sedaj njegova prihodnost odvisna samo od mene. Damir še danes ne ve, da nisem njegov biološki oče. Tudi Maja ne.

Egon (z zanimanjem): Kaj si pa rekel Maji, ko si pripeljal Damirja domov?

Milan: Kaj naj bi pa rekel? Povedal sem ji po pravici kaj se je zgodilo med mojim služenjem roka v Sarajevu in da je test dokazal, da je Damir moj sin. Saj si slišal, da to ve.

Egon (prepričljivo): Saj ni treba, da sploh kdaj izve vso resnico! To se je izkazalo tako ali tako najboljše za vaju. Še posebno, če res nista mogla imeti svojih otrok.

Milan (jezno): To se je izkazal najboljše predvsem za TEBE, Egon! Ne mi sedaj nabijati, da bi ti moral biti še hvaležen!? JAZ sem se moral odpovedati karieri in

napredovanju, pa veš kakšno službo so mi takrat ponujali v Antwerpnu? Tudi Maja je imela priložnost najti službo in zagotovo bi odšla na Nizozemsko, če ne bi prišla Snežana s tvojim otrokom.

Tišina.

Milan (nadaljuje): Zate pa sem imel občutek, da si se zato odločil, da se vsi preselite v Avstrijo, da ne bi slučajno kdaj kje srečal Damirja. Najprej sem te vabil na njegova rojstnodnevna praznovanja, pa nikol nisi imela časa?! Sedaj, ko veš, da Damirja ni več v Sloveniji, si pa lahko prišel na obisk, a ni tako?

Egon: Ti ne razumeš. Res nisem imel nobenega časa! V Celovec smo šli, ker kot sem rekel, sem imel tu same probleme. Zdaj, ko so otroci odrasli, se pa tako ali tako vračava nazaj v Ljubljano. Sem nama že našel novo stanovanje. A sem ti povedal kje?

Milan: Je že dobro. Ni se ti treba izgovarjati! Verjemi, kar želiš verjeti. Dejstvo je, da Maja in Darja ne smeta nikoli izvedeti, da je Damir TVOJ sin. (razmišlja) Maja bi znorela. Ti pojma nimaš, kako težko nama je bilo v začetku. Sem ti rekel, da sem se ravno takrat moral odpovedati pogodbi na Nizozemskem, kamor si je Maja tako želela iti živeti. Ampak Damir je moral v šolo in jaz res nisem mogel otroka odpeljati kar nekam ... (razmišlja) Vem pa, kako je bilo meni, ko je moja mama nekoč izjavila, da bi šla nazaj v Bosno. Drl sem se kot jesihar. In na koncu je obveljala moja. Ostala sva v Sloveniji. Ampak mama ni bila nikoli srečna!

Egon (skesano): Res sem ti hvaležen, da si skrbel za - no, MOJEGA sina.

Milan: Ja, ni bilo vedno lahko. Midva sva bila oba v službah in če je Damir zbolel in ni mogel v vrtec, ga Majina mama ni hotela paziti. Ali pa ni »mogla« zaradi vseh tečajev, ki jih je obiskovala, kot trdi Maja. (razmišlja) Tudi v Sloveniji je v začetku kazalo kar dobro. Na Inštitutu sem imel dobro plačo. Maja je dobila celo hišo od fotra, službo v Parlamentu in ko je Damir odraščal, smo imeli vsega dosti. Tvojega denarja nisem nikoli potreboval!

Egon: Glej, tega ti ne bom nikoli pozabil!

Milan (odločno): Egon, TI moraš živeti s tem! Jaz sem naredil svoje!

Egon: Ti ne veš kako me je v začetku žrlo vse skupaj. Ampak sedaj je tega že toliko časa nazaj ... Damir bo letos star trideset let. Odrasel moški je. Ki ga sicer ne poznam. Ampak ker ga nisem nikoli videl, tudi NE čutim nobenih vezi z njim. Zato je res najboljšo, da do smrti TI ostaneš njegov oče.

Milan: Ja, naj ostane tako kot je. Damir bo ostal na Švedskem. Z Ullo se nameravata naslednje leto poročiti. Službo imata oba, tako, da ni nobenega vzroka zakaj bi se vračal v Ljubljano. Saj vsi mladi spet bežijo ven. A si Grega ni nikoli želel študirati v tujini?

Egon: Grega je en luftar. Ampak se bo tudi on moral enkrat postaviti na svoje noge. Najprej pa seveda dokončati študij ekonomije. Zaenkrat je tu – doma!

Milan: Kateri letnik pa je že?

Egon: Ne vprašaj. Še vedno mu manjka izpit, da se vpiše v četrti letnik ekonomije.

Milan: No, počasi bo že. Včasih moraš otroka malo brcniti iz gnezda, da se znajde. Mogoče mu z Darjo nudita preveč udobja ...

Egon. Ja, tudi Darja je začela to govoriti. Šestindvajset let je star, pa še sedaj ne ve kaj točno bi - a bi se počesal v levo, ali v desno?

Milan: Na srečo se je Damir sam učil in ga nikoli ni bilo treba priganjti. Se mi je zmeraj zdelo, da je podoben tebi, ampak razmišljanje in osebnost je imel pa od Snežane, čeprav je nisem nikoli dobro spoznal. Snežana bi bila sigurno zelo uspešna psihologinja, če jim ne bi vojna vsega uničila. Pa tud Damir bi ostal z njo v Sarajevu.

Egon: Saj je bilo tudi meni grozno, ko je takrat prišla v Ljubljano. Osemindvajset let je bila stara. Pa kakšna razlika, ko sva jo midva prvič srečala. Sama kost in koža sta jo bila.

Milan: Če pa niso imel kaj za jesti, Egon. Z mamom in Damirjem so se skrivali po

kleteh in najboljše kar je lahko naredila je, da je rešila svojega sina. Sama je pa potem, ko smo opravili DNK test, šla nazaj, da je pomagala svoji mami. Pa bi pomagal tudi Snežani, če bi želela ostati.

Tišina.

Milan: Veš, da sem Damirja pred petnajstimi leti odpeljal v Sarajevo. Sam je hotel iti na mamin grob in srečati svojo »bako« s katero ima še sedaj stike. Dedek mu je umrl že prej.

Egon: Tega mi pa nisi povedal?

Milan: Saj se nisi nikoli oglasil, ko sem te klical.

Egon (nejevoljno): Če sem pa imel odgovorno službo! Še dan danes se nerad odzivam na mobitel, ki mi je celo življenje nenehno zvonil.

Tišina.

Milan: Pa res nisi imel nikoli slabe vesti zaradi Snežane?

Egon: Poglej, zelo mi je bilo žal, ko si mi povedal, da je Snežana kmalu za tem umrla. Ampak vojna ne prizanaša nikomur! Sama je bila kriva, če je šla ravno takrat na ulico, ko so streljali.

Milan (jezno): V Sarajevu se je nenehno streljalo. Ko si šel ven, je bila vedno nevarnost, da te zadene snajper. Ko te takole poslušam kako te nič ne gane, ti najrajši ne bi povedal, ampak moja vest mi tega ne dovoljuje.

Egon: Kaj mi NE bi povedal?

Milan: To, da je Snežano ubil snajper, ko je ravno na pošto nesla pismo TEBI.

Egon: Meni? Zakaj pa? Saj ni imela mojega naslova? (tišina) Kako pa to sploh veš?

Milan: Njena mama mi je dala pismo, ki so ga našli v njenih rokah, ko je obležala v mlaki krvi. Tudi pismo je bilo še krvavo ...

Egon (zmeden): O kakšnem pismu sploh govoriš?

Milan: Pismo je bilo naslovljeno na TEBE na moj naslov.

Egon (zaskrbljeno): Kje pa je sedaj to pismo?

Milan: Tebe bolj skrbi kje je pismo, kot pa KAJ je v njem pisalo?!

Egon: Mater, če bi ga slučajno Darja dobila v roke, to ne bi bilo v redu. (naenkrat trezen) In kaj je pisalo v njem?

Milan (žalostno): Da ti oprošča!

Egon (presenečeno): Da mi oprošča? Kaj pa?

Milan (jezno): Veš kaj, Egon?! Zanikal si svojega otroka! In JAZ sem ga priznal! Snežana je takrat, ko sva bila v vojski, šla z nama, ker si ji bil TI všeč. Ona je bila vseskozi zaljubljena VATE, čeprav ni vedela kakšen cepec si. No, v pismu je napisala, da te bo imela vedno rada, ne gleda na to, da si vajinega otroka zatajil in da ti OPROŠČA! Pa da je hvaležna MENI, da sem vzel Damirja za svojega.

Egon: Uuu, res je grozno, da je takrat morala umret, ampak vsaj pisma ni odposlala! Res ne bi bilo dobro, da bi ga dobila Maja, ki bi takoj poklicala Darjo in potem ...

Milan naenkrat iztegne pest in z vso močjo udari Egona v obraz, da se presenečen opoteče in se mu iz nosa pocedi kri.

Milan (ves penast): Res si cepec! Živ kreten!

Takrat se odprejo balkonska vrata in ven prideta Darja in Maja. Zaskrbljeni.

Darja (stopi k Egonu in mu poda robček): Kaj se pa dogaja? Joj, Egon saj krvaviš? A si ga ti udaril, Milan?

Maja (pogleda Milana): Kaj ti pa je za božjo voljo?

Egon: Je že v redu. (si briše kri in Darja mu pomaga) To so moški posli!

Maja (vprašujoče in obtožujoče): Milan?

Milan (razburjen): Nič ni! To so »muška posla«, kot je rekel Egon.

Darja in Maja se vprašujoče spogledata. Milan si še vedno besen gladi pest.

Darja: Mogoče bi bilo dobro, da greva počas domov, Egon? Mislim, da smo vsi malo preveč popili. (opravičujoče pogleda Majo)

Egon: Ja, Darja, mislim, da je čas, da greva domov. (si briše okrvavljen nos)

Maja: Milan! A ne boš kaj rekel? Meni je ful nerodno, ker res ne vem kaj se je zgodilo med vama, ampak a boste vsi vsaj še en kozarček?

Egon: Ne, hvala. Je že vse v redu. Smo itak že vsi preveč popili. Midva z Darjo se poslavljava. Mislim, da sva si z Milanom povedala VSE!

Odidejo v dnevno sobo. Luč na terasi se ugasne in prižge v dnevni sobi.

Egon (uradno): Hvala za večerjo in lepo se imejta. (poda roko samo Maji in oddide skozi vrata, brez da se pozdravi z Milanom)

Darja (se obotavlja): Res mi je žal, da se je večer takole končal. Maja, hvala za gostoljubje. (ji poda roko in Milan jo pospremi do vrat) Milan, upam, da ti ni Egon naredil kaj groznega? Nisem te še nisem videla tako razburjenega?

Milan: Saj bo v redu, Darja. Ti nič ne skrbi. Vse je ok.

Darja: Ne, ni vse ok. Z Egonom je včasih zelo težko. Ne vem sicer, kaj sta vidva imela, da sta se stepla, toda Egon zna biti zelo nesramen. Tudi do mene!

Milan: Žal mi je, da sem ga udaril. Stvari se ne rešujejo na tak način. Ampak bo že bolje.

Darja: Vem, da ga ne bi nikoli udaril, če ti ne bi storil nekaj hudega?!

Milan: Ne skrbi. Je že v redu!

Darja: Amak NEKAJ je že moralo biti? (ga vprašujoče gleda, toda Milan zre v tla)
No, to vesta že vidva sama. (oddide proti vratom) Jaz samo vem, da če ne bi imela svoje joge, pa meditacije, bi se mi že zdavnaj zmešalo z Egonom.

Milan: V naravo pojdi. Tam boš tudi ti našla svoj mir.

Darja: Saj bi šla. Pa nimam s kom?

Milan: Jaz grem s planinskim društvom drugi teden na Golico, kjer je takrat tradicionalna prireditev - »praznik narcis« in bomo eno noč prespali v koči na Golici. Bi šla mogoče zraven?

Darja: Na Golico? Joj, nikoli še nisem bila na Golici, ko cvetijo narcise. Pa veš, da bi šla. Rada. Kaj Maja ne bo šla s teboj?

Milan: Maja ne hodi v hribe! Egonu pa kar povej, da bi rada šla v hribe. Pa da greš z menoj, mu tudi povej.

Darja: Seveda mu bom povedala, čeprav nikoli dosti ne sprašuje kje sem.

Milan: Povej mu naj ne skrbi, da bom »pazil« nate. (kratka tišina) No, ti potem sporočim kje in kdaj se točno dobimo z društvom?

Darja: Velja. Ti bom poslala sms s svojo telefonsko številko. Tega se pa res veselim. Hvala še enkrat za večerjo! Res mi je žal, da se je takole končalo med vama z Egonom. Upam, da se bosta lahko še pogovorila.

Milan: Ne skrbi. Vse bo še dobro. Lahko noč!

Darja ga objame, poljubi na lice in odide skozi vrata.

Milan zapre vrata, nekaj časa postoji in pride v dnevno sobo, kjer Maja pospravlja krožnike.

Maja: A sem prav slišala, da greš z Darjo drugi teden na Golico?

Milan (prav tako začne pospravljati): Tako je. Z nami gre - s planinskim društvom.

Maja: Nič ne vem o tem, da greste na Golico?!

Milan (nejevoljno): Če bi me ti kdaj poslušala, kaj ti povem, bi si zapomnila, da imam drugi teden dopust. In da gremo s planinskim društvom za dva dni na Golico gledat poljane gorskih narcis.

Maja (zajedljivo): In sedaj boš šel »poljane gorskih narcis« gledat z Egonovo ženo? Kje boste pa spali?

Milan ji ne odgovori in pospravlja naprej.

Maja: Ti ni bilo dovolj, da si Egona udaril, sedaj bi mu rad pa še Darjo pofukal?

Milan (odvrže pribor na mizo): Srečo imaš, da si ženska. Drugače bi še tebe na gobec.

Maja: Ti me kar daj, če si upaš?! Ampak to bo potem zadnjič, ko boš spal pod MOJO streho.

Milan (vzame jakno z obešalnika): Ej, draga moja. Ne bom več spal pod TVOJO streho. Najina zgodba je končana.

Maja: In kam boš pa šel?

Milan: Grem v hotel. Drugi teden, ko imam dopust in ko bom prišel z Golice, bom prišel po svoje stvari in se odselil. Na voljo je veliko stanovanj, ki se oddajajo. (gre k vratom) Obdrži svojo hišo! Ničesar nočem. Samo svoj mir. Adijo! (zaloputne z vrati)

Maja šokirana obstane s krožniki v roki sredi sobe.

Luč se ugasne.

- KONEC -

